

SLOVENSKI NAROD

zaka vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike. — Inzerati: do 30 petič 4 2 D, do 100 vrst 2 D 50 p, večji inzerati petič vrsta 4 D; notice, poslano, izjave, reklame, preklicji beseda 2 D. — Popust po dogovoru. — Inzeratni davek posebej. — „Slovenski Narod“ velja letno v Jugoslaviji 240 D, za inozemstvo 360 D.

Upravišstvo: Knaševa ulica št. 5, pritličje. — Telefon št. 304.

Uredništvo: Knaševa ulica št. 5, I. nadstropje. — Telefon št. 34.

Poštnina plačana v gotovini.

Ljubljaničani— somišljeniki!

„Narodni blok“ priredi danes, v četrtek, 5. tm. točno ob 1/2 7. zvečer v veliki dvorani Uniona za svoje somišljenike

manifestacijski volilni shod,

da manifestira za narodno in državno edinstvo, za enakost, bratstvo in svobodo vseh državljanov, za narodno in napredno Ljubljano.

Ta shod mora pokazati, da je Ljubljana v taboru tistih, ki obsoja o 6-letno rovarjenje in zgagarstvo v državi in ki hoče, da bo nova skupščina imela v „Narodnem bloku“ močno in trdno, delavoljno in delazmožno večino.

Ljubljana mora že na tem shodu pokazati, da odločno odbija naskok klerikalcev ter njihovih zgagarskih pomočnikov na belo Ljubljano. Ljubljaničane, pokažite odločno svojo voljo, da hočete Vi enotno fronto vseh naprednih in narodnih Ljubljaničanov.

Zato vsi somišljeniki na shod! Pokažimo že danes, da zmagajo 8. februarja tisti, ki hočejo dobro Ljubljani, Sloveniji in državi! Zato vsi na shod! Nihče naj ne izostane!

!!Bela Ljubljana naj govori!!

Pred popolno združitvijo naprednih Slovencev!

Veliki dvoboj napredne in nacionalne misli s klerikalnim nazadnjastvom, dvoboj med Narodnim blokom in SLS je dosegel svoj vrhunec. Vse druge stranke stoje ob strani. Pohajo se samo za koristolovne kandidature poedincev. Dvoboj, glavna bitka se bje med Narodnim blokom in SLS, med silami, ki hočejo enotno državo ter vsestransko, pozitivno gospodarsko in socialno delo in pa med ljudmi, ki se priključujejo nezmišlni in nemogoči Radičevi federalistični akciji in ki samo razdirajo ter nočejo nobenega gospodarskega napredka. Vsa slovenska javnost uvideva danes, da je klerikalizem obsojen na smrt, in sicer tako v Sloveniji, kakor v državi, kjer načelno ne more več priti do državne oblasti.

Slovenija si želi dela, smotrnega gospodarskega in socialnega dela, industrijske in obrtniške zaštite, delazmožnega parlamenta, aktivne zakonodaje. Našega kmeta tarejo gospodarske skrbi, ne pa avtonomistične želje klerikalne samovlade v Ljubljani. Želi si cenenege kmetijskega kredita, dobre zaštite carine, cenjenih industrijskih izdelkov, sploh tako tržno politiko, ki mu bo omogočila cenjen nakup potrebnih ter drago razprodajo poljskih pridelkov. V isti smeri se gibljejo interesi ostalih stanov v Sloveniji. Če industrija pronađe, pridejo tudi stotisoči delavcev in delavskih družin ob kruh in eksistenco. Tu ne pomagajo teorije, treba je smotrnege gospodarskega dela!

Vsem tem si je danes Slovenija edina. Še nikdar ni Slovenec tako bistro spoznal političnega položaja ter nalog in dolžnosti, ki ga čakajo v bližnji bodočnosti! Klerikalizem je obsojen na smrt, vodstvo je popolnoma nesposobno, njegovi politični programi nasprotujejo notranjemu redu in pomirjavi.

razpaljujejo strasti razdora in državne razpada ter pomeni doma v Sloveniji princip prosvetnega omejevanja in za krknjenosti, načelo nazadnjastva ter kulturne sramote. Klerikalizem živi od ljudske nevednosti in omejenosti. Le na ta način je mogoče mešati politiko z vero ter carinske račune n. pr. z verskim bogoslužjem. Klerikalni kandidat še ni božji izvoljenec in najboljši strokovnjak v gospodarskih in socialnih vprašanjih!

Ta spoznanja so prodrla, kakor rečeno, skoro v ves slovenski narod. Predvsem pa postajajo last vseh naprednih Slovencev. Iz vseh krajev Slovenije se poroča o enodušnem mnenju naprednih Slovencev, da je treba podpreti Narodni blok v njegovi odločni borbi s klerikalizmom in s SLS. Trumoma odpadajo organizacije malih razdornih strank ter se priključujejo splošni nacionalni in državni fronti. Te organizacije uvidevajo, da pomeni cepitev sil in list direktno podporo slovenskemu klerikalizmu in da je treba raje žrtvovati organizacije, kakor pa razstati njihovišemu sovražniku slovenskega napredka in blagostanja, črnemu klerikalizmu SLS!

Naprednjaki, ki vidijo strnjene vrste klerikalne stranke, ves bes podivjanih duhovnikov in kaplanov, ki obenem vidijo, kako se Nacionalni blok edini trudi v Sloveniji, da vzdrži to borbo, da ji zagotovi zmago in da je ta blok edini, ki lahko stre klerikalno stranko v prah, naprednjaki, ki vidijo, kako leži vsa ta borba na ramenih Nacionalnega bloka, so si premislili ter ne bodo cepili naprednih vrst!

Za vse velja sedaj samo ena dolžnost: pomagati državi iz potežkoč, ki so jih ustvarili Radič in njegovi klerikalni ter muslimanski zavezniki, pomagati našemu gospodarstvu do rednega napredka, pomagati slovenskemu človeku kmetu, delavcu, uradniku, obrtniku, industrijcu, da zasije tudi nad slovensko zemljo toli željena pomlad vse splošnega procvita.

Zadnje odredbe vlade za volitve.

Rezervatna navodila velikim županom. — Prepeluhova lista.

— Beograd, 5. februarja. (Izv. Ob 12.30.) Danes vlada v ministrstvih povsod mir. Rešujejo se tekoče zadeve. Najbolj je zaposlen notranji minister, ki mora dati z ozirom na bližajočo se volitve, od katerih nas ločijo samo še trije dnevi, vsem velikim županom in podrejenim županom navodila, kako je treba vzdržati javni red in mir na dan volitev. Včeraj je vlada na seji sprejela zelo važne varnostne odredbe. Vsebinska teh odredb je tajna. Beogradska dnevnik »Politika« in »Vreme« sta se zelo zavzemala za uporabo poglavja 34. madžarskega kazenskega zakona. To zavzemanje je bilo tendenciozno. Vlada ima na razpolago dovolj drugih zakonitih sredstev za zaščito kralja in monarhije. Notranji minister je odposlal na vse velike župane rezervatna navodila glede postopanja političnih in drugih oblasti pri volitvah. Veliki župani imajo nalogo te rezervatne ukaze odpreti v soboto dopoldne in nato vse potrebno ukreniti.

Z ozirom na vesti iz Ljubljane, da ne bo postavljena skrinjica Albina Prepeluha za ljubljansko »novomeško« volilno okrožje, je treba ugotoviti, da je ta lista od sodišča potrjena in bo zanjo tudi postavljena skrinjica. Lista Albina Prepeluha nosi ime »Slovenska republika« stranka« in njeni volilci se po uradnih ugotovitvah ne rekrutirajo iz pristašev HRSS.

Minister za šume in rudnike, doktor Gregor Zerjav odpotuje nocoj v Ljubljano in ostane v Sloveniji do konca volitev.

interpelant tudi napada na dr. Krafta in dr. Grassla v Novem Svcu. Deželni glavnik je na to interpelacijo kratko odgovoril, da deželni zbor ni v tem vprašanju pristojen. Interpelacijo predloži avstrijskemu zunanjemu ministru.

— Berlin, 5. februarja. (Izv.) Nemški nacionalci so predložili v državnem zboru interpelacijo na vlado, ka! namerava državna vlada ukreniti za zaščito nemške narodne manjšine v Jugoslaviji. Predsednik nemške stranke v poljskem sejmju Naumann je poslal iz Berlina pismo dr. Kraftu, v katerem obžaluje napad in mu izreka sočutje.

interpelant tudi napada na dr. Krafta in dr. Grassla v Novem Svcu. Deželni glavnik je na to interpelacijo kratko odgovoril, da deželni zbor ni v tem vprašanju pristojen. Interpelacijo predloži avstrijskemu zunanjemu ministru.

— Berlin, 5. februarja. (Izv.) Nemški nacionalci so predložili v državnem zboru interpelacijo na vlado, ka! namerava državna vlada ukreniti za zaščito nemške narodne manjšine v Jugoslaviji. Predsednik nemške stranke v poljskem sejmju Naumann je poslal iz Berlina pismo dr. Kraftu, v katerem obžaluje napad in mu izreka sočutje.

interpelant tudi napada na dr. Krafta in dr. Grassla v Novem Svcu. Deželni glavnik je na to interpelacijo kratko odgovoril, da deželni zbor ni v tem vprašanju pristojen. Interpelacijo predloži avstrijskemu zunanjemu ministru.

— Berlin, 5. februarja. (Izv.) Nemški nacionalci so predložili v državnem zboru interpelacijo na vlado, ka! namerava državna vlada ukreniti za zaščito nemške narodne manjšine v Jugoslaviji. Predsednik nemške stranke v poljskem sejmju Naumann je poslal iz Berlina pismo dr. Kraftu, v katerem obžaluje napad in mu izreka sočutje.

interpelant tudi napada na dr. Krafta in dr. Grassla v Novem Svcu. Deželni glavnik je na to interpelacijo kratko odgovoril, da deželni zbor ni v tem vprašanju pristojen. Interpelacijo predloži avstrijskemu zunanjemu ministru.

— Berlin, 5. februarja. (Izv.) Nemški nacionalci so predložili v državnem zboru interpelacijo na vlado, ka! namerava državna vlada ukreniti za zaščito nemške narodne manjšine v Jugoslaviji. Predsednik nemške stranke v poljskem sejmju Naumann je poslal iz Berlina pismo dr. Kraftu, v katerem obžaluje napad in mu izreka sočutje.

interpelant tudi napada na dr. Krafta in dr. Grassla v Novem Svcu. Deželni glavnik je na to interpelacijo kratko odgovoril, da deželni zbor ni v tem vprašanju pristojen. Interpelacijo predloži avstrijskemu zunanjemu ministru.

— Berlin, 5. februarja. (Izv.) Nemški nacionalci so predložili v državnem zboru interpelacijo na vlado, ka! namerava državna vlada ukreniti za zaščito nemške narodne manjšine v Jugoslaviji. Predsednik nemške stranke v poljskem sejmju Naumann je poslal iz Berlina pismo dr. Kraftu, v katerem obžaluje napad in mu izreka sočutje.

interpelant tudi napada na dr. Krafta in dr. Grassla v Novem Svcu. Deželni glavnik je na to interpelacijo kratko odgovoril, da deželni zbor ni v tem vprašanju pristojen. Interpelacijo predloži avstrijskemu zunanjemu ministru.

— Berlin, 5. februarja. (Izv.) Nemški nacionalci so predložili v državnem zboru interpelacijo na vlado, ka! namerava državna vlada ukreniti za zaščito nemške narodne manjšine v Jugoslaviji. Predsednik nemške stranke v poljskem sejmju Naumann je poslal iz Berlina pismo dr. Kraftu, v katerem obžaluje napad in mu izreka sočutje.

interpelant tudi napada na dr. Krafta in dr. Grassla v Novem Svcu. Deželni glavnik je na to interpelacijo kratko odgovoril, da deželni zbor ni v tem vprašanju pristojen. Interpelacijo predloži avstrijskemu zunanjemu ministru.

— Berlin, 5. februarja. (Izv.) Nemški nacionalci so predložili v državnem zboru interpelacijo na vlado, ka! namerava državna vlada ukreniti za zaščito nemške narodne manjšine v Jugoslaviji. Predsednik nemške stranke v poljskem sejmju Naumann je poslal iz Berlina pismo dr. Kraftu, v katerem obžaluje napad in mu izreka sočutje.

interpelant tudi napada na dr. Krafta in dr. Grassla v Novem Svcu. Deželni glavnik je na to interpelacijo kratko odgovoril, da deželni zbor ni v tem vprašanju pristojen. Interpelacijo predloži avstrijskemu zunanjemu ministru.

— Berlin, 5. februarja. (Izv.) Nemški nacionalci so predložili v državnem zboru interpelacijo na vlado, ka! namerava državna vlada ukreniti za zaščito nemške narodne manjšine v Jugoslaviji. Predsednik nemške stranke v poljskem sejmju Naumann je poslal iz Berlina pismo dr. Kraftu, v katerem obžaluje napad in mu izreka sočutje.

interpelant tudi napada na dr. Krafta in dr. Grassla v Novem Svcu. Deželni glavnik je na to interpelacijo kratko odgovoril, da deželni zbor ni v tem vprašanju pristojen. Interpelacijo predloži avstrijskemu zunanjemu ministru.

— Berlin, 5. februarja. (Izv.) Nemški nacionalci so predložili v državnem zboru interpelacijo na vlado, ka! namerava državna vlada ukreniti za zaščito nemške narodne manjšine v Jugoslaviji. Predsednik nemške stranke v poljskem sejmju Naumann je poslal iz Berlina pismo dr. Kraftu, v katerem obžaluje napad in mu izreka sočutje.

interpelant tudi napada na dr. Krafta in dr. Grassla v Novem Svcu. Deželni glavnik je na to interpelacijo kratko odgovoril, da deželni zbor ni v tem vprašanju pristojen. Interpelacijo predloži avstrijskemu zunanjemu ministru.

— Berlin, 5. februarja. (Izv.) Nemški nacionalci so predložili v državnem zboru interpelacijo na vlado, ka! namerava državna vlada ukreniti za zaščito nemške narodne manjšine v Jugoslaviji. Predsednik nemške stranke v poljskem sejmju Naumann je poslal iz Berlina pismo dr. Kraftu, v katerem obžaluje napad in mu izreka sočutje.

interpelant tudi napada na dr. Krafta in dr. Grassla v Novem Svcu. Deželni glavnik je na to interpelacijo kratko odgovoril, da deželni zbor ni v tem vprašanju pristojen. Interpelacijo predloži avstrijskemu zunanjemu ministru.

— Berlin, 5. februarja. (Izv.) Nemški nacionalci so predložili v državnem zboru interpelacijo na vlado, ka! namerava državna vlada ukreniti za zaščito nemške narodne manjšine v Jugoslaviji. Predsednik nemške stranke v poljskem sejmju Naumann je poslal iz Berlina pismo dr. Kraftu, v katerem obžaluje napad in mu izreka sočutje.

interpelant tudi napada na dr. Krafta in dr. Grassla v Novem Svcu. Deželni glavnik je na to interpelacijo kratko odgovoril, da deželni zbor ni v tem vprašanju pristojen. Interpelacijo predloži avstrijskemu zunanjemu ministru.

— Berlin, 5. februarja. (Izv.) Nemški nacionalci so predložili v državnem zboru interpelacijo na vlado, ka! namerava državna vlada ukreniti za zaščito nemške narodne manjšine v Jugoslaviji. Predsednik nemške stranke v poljskem sejmju Naumann je poslal iz Berlina pismo dr. Kraftu, v katerem obžaluje napad in mu izreka sočutje.

interpelant tudi napada na dr. Krafta in dr. Grassla v Novem Svcu. Deželni glavnik je na to interpelacijo kratko odgovoril, da deželni zbor ni v tem vprašanju pristojen. Interpelacijo predloži avstrijskemu zunanjemu ministru.

— Berlin, 5. februarja. (Izv.) Nemški nacionalci so predložili v državnem zboru interpelacijo na vlado, ka! namerava državna vlada ukreniti za zaščito nemške narodne manjšine v Jugoslaviji. Predsednik nemške stranke v poljskem sejmju Naumann je poslal iz Berlina pismo dr. Kraftu, v katerem obžaluje napad in mu izreka sočutje.

interpelant tudi napada na dr. Krafta in dr. Grassla v Novem Svcu. Deželni glavnik je na to interpelacijo kratko odgovoril, da deželni zbor ni v tem vprašanju pristojen. Interpelacijo predloži avstrijskemu zunanjemu ministru.

— Berlin, 5. februarja. (Izv.) Nemški nacionalci so predložili v državnem zboru interpelacijo na vlado, ka! namerava državna vlada ukreniti za zaščito nemške narodne manjšine v Jugoslaviji. Predsednik nemške stranke v poljskem sejmju Naumann je poslal iz Berlina pismo dr. Kraftu, v katerem obžaluje napad in mu izreka sočutje.

interpelant tudi napada na dr. Krafta in dr. Grassla v Novem Svcu. Deželni glavnik je na to interpelacijo kratko odgovoril, da deželni zbor ni v tem vprašanju pristojen. Interpelacijo predloži avstrijskemu zunanjemu ministru.

— Berlin, 5. februarja. (Izv.) Nemški nacionalci so predložili v državnem zboru interpelacijo na vlado, ka! namerava državna vlada ukreniti za zaščito nemške narodne manjšine v Jugoslaviji. Predsednik nemške stranke v poljskem sejmju Naumann je poslal iz Berlina pismo dr. Kraftu, v katerem obžaluje napad in mu izreka sočutje.

interpelant tudi napada na dr. Krafta in dr. Grassla v Novem Svcu. Deželni glavnik je na to interpelacijo kratko odgovoril, da deželni zbor ni v tem vprašanju pristojen. Interpelacijo predloži avstrijskemu zunanjemu ministru.

— Berlin, 5. februarja. (Izv.) Nemški nacionalci so predložili v državnem zboru interpelacijo na vlado, ka! namerava državna vlada ukreniti za zaščito nemške narodne manjšine v Jugoslaviji. Predsednik nemške stranke v poljskem sejmju Naumann je poslal iz Berlina pismo dr. Kraftu, v katerem obžaluje napad in mu izreka sočutje.

interpelant tudi napada na dr. Krafta in dr. Grassla v Novem Svcu. Deželni glavnik je na to interpelacijo kratko odgovoril, da deželni zbor ni v tem vprašanju pristojen. Interpelacijo predloži avstrijskemu zunanjemu ministru.

— Berlin, 5. februarja. (Izv.) Nemški nacionalci so predložili v državnem zboru interpelacijo na vlado, ka! namerava državna vlada ukreniti za zaščito nemške narodne manjšine v Jugoslaviji. Predsednik nemške stranke v poljskem sejmju Naumann je poslal iz Berlina pismo dr. Kraftu, v katerem obžaluje napad in mu izreka sočutje.

interpelant tudi napada na dr. Krafta in dr. Grassla v Novem Svcu. Deželni glavnik je na to interpelacijo kratko odgovoril, da deželni zbor ni v tem vprašanju pristojen. Interpelacijo predloži avstrijskemu zunanjemu ministru.

— Berlin, 5. februarja. (Izv.) Nemški nacionalci so predložili v državnem zboru interpelacijo na vlado, ka! namerava državna vlada ukreniti za zaščito nemške narodne manjšine v Jugoslaviji. Predsednik nemške stranke v poljskem sejmju Naumann je poslal iz Berlina pismo dr. Kraftu, v katerem obžaluje napad in mu izreka sočutje.

interpelant tudi napada na dr. Krafta in dr. Grassla v Novem Svcu. Deželni glavnik je na to interpelacijo kratko odgovoril, da deželni zbor ni v tem vprašanju pristojen. Interpelacijo predloži avstrijskemu zunanjemu ministru.

— Berlin, 5. februarja. (Izv.) Nemški nacionalci so predložili v državnem zboru interpelacijo na vlado, ka! namerava državna vlada ukreniti za zaščito nemške narodne manjšine v Jugoslaviji. Predsednik nemške stranke v poljskem sejmju Naumann je poslal iz Berlina pismo dr. Kraftu, v katerem obžaluje napad in mu izreka sočutje.

interpelant tudi napada na dr. Krafta in dr. Grassla v Novem Svcu. Deželni glavnik je na to interpelacijo kratko odgovoril, da deželni zbor ni v tem vprašanju pristojen. Interpelacijo predloži avstrijskemu zunanjemu ministru.

— Berlin, 5. februarja. (Izv.) Nemški nacionalci so predložili v državnem zboru interpelacijo na vlado, ka! namerava državna vlada ukreniti za zaščito nemške narodne manjšine v Jugoslaviji. Predsednik nemške stranke v poljskem sejmju Naumann je poslal iz Berlina pismo dr. Kraftu, v katerem obžaluje napad in mu izreka sočutje.

interpelant tudi napada na dr. Krafta in dr. Grassla v Novem Svcu. Deželni glavnik je na to interpelacijo kratko odgovoril, da deželni zbor ni v tem vprašanju pristojen. Interpelacijo predloži avstrijskemu zunanjemu ministru.

— Berlin, 5. februarja. (Izv.) Nemški nacionalci so predložili v državnem zboru interpelacijo na vlado, ka! namerava državna vlada ukreniti za zaščito nemške narodne manjšine v Jugoslaviji. Predsednik nemške stranke v poljskem sejmju Naumann je poslal iz Berlina pismo dr. Kraftu, v katerem obžaluje napad in mu izreka sočutje.

interpelant tudi napada na dr. Krafta in dr. Grassla v Novem Svcu. Deželni glavnik je na to interpelacijo kratko odgovoril, da deželni zbor ni v tem vprašanju pristojen. Interpelacijo predloži avstrijskemu zunanjemu ministru.

— Berlin, 5. februarja. (Izv.) Nemški nacionalci so predložili v državnem zboru interpelacijo na vlado, ka! namerava državna vlada ukreniti za zaščito nemške narodne manjšine v Jugoslaviji. Predsednik nemške stranke v poljskem sejmju Naumann je poslal iz Berlina pismo dr. Kraftu, v katerem obžaluje napad in mu izreka sočutje.

interpelant tudi napada na dr. Krafta in dr. Grassla v Novem Svcu. Deželni glavnik je na to interpelacijo kratko odgovoril, da deželni zbor ni v tem vprašanju pristojen. Interpelacijo predloži avstrijskemu zunanjemu ministru.

— Berlin, 5. februarja. (Izv.) Nemški nacionalci so predložili v državnem zboru interpelacijo na vlado, ka! namerava državna vlada ukreniti za zaščito nemške narodne manjšine v Jugoslaviji. Predsednik nemške stranke v poljskem sejmju Naumann je poslal iz Berlina pismo dr. Kraftu, v katerem obžaluje napad in mu izreka sočutje.

interpelant tudi napada na dr. Krafta in dr. Grassla v Novem Svcu. Deželni glavnik je na to interpelacijo kratko odgovoril, da deželni zbor ni v tem vprašanju pristojen. Interpelacijo predloži avstrijskemu zunanjemu ministru.

— Berlin, 5. februarja. (Izv.) Nemški nacionalci so predložili v državnem zboru interpelacijo na vlado, ka! namerava državna vlada ukreniti za zaščito nemške narodne manjšine v Jugoslaviji. Predsednik nemške stranke v poljskem sejmju Naumann je poslal iz Berlina pismo dr. Kraftu, v katerem obžaluje napad in mu izreka sočutje.

interpelant tudi napada na dr. Krafta in dr. Grassla v Novem Svcu. Deželni glavnik je na to interpelacijo kratko odgovoril, da deželni zbor ni v tem vprašanju pristojen. Interpelacijo predloži avstrijskemu zunanjemu ministru.

— Berlin, 5. februarja. (Izv.) Nemški nacionalci so predložili v državnem zboru interpelacijo na vlado, ka! namerava državna vlada ukreniti za zaščito nemške narodne manjšine v Jugoslaviji. Predsednik nemške stranke v poljskem sejmju Naumann je poslal iz Berlina pismo dr. Kraftu, v katerem obžaluje napad in mu izreka sočutje.

interpelant tudi napada na dr. Krafta in dr. Grassla v Novem Svcu. Deželni glavnik je na to interpelacijo kratko odgovoril, da deželni zbor ni v tem vprašanju pristojen. Interpelacijo predloži avstrijskemu zunanjemu ministru.

— Berlin, 5. februarja. (Izv.) Nemški nacionalci so predložili v državnem zboru interpelacijo na vlado, ka! namerava državna vlada ukreniti za zaščito nemške narodne manjšine v Jugoslaviji. Predsednik nemške stranke v poljskem sejmju Naumann je poslal iz Berlina pismo dr. Kraftu, v katerem obžaluje napad in mu izreka sočutje.

interpelant tudi napada na dr. Krafta in dr. Grassla v Novem Svcu. Deželni glavnik je na to interpelacijo kratko odgovoril, da deželni zbor ni v tem vprašanju pristojen. Interpelacijo predloži avstrijskemu zunanjemu ministru.

— Berlin, 5. februarja. (Izv.) Nemški nacionalci so predložili v državnem zboru interpelacijo na vlado, ka! namerava državna vlada ukreniti za zaščito nemške narodne manjšine v Jugoslaviji. Predsednik nemške stranke v poljskem sejmju Naumann je poslal iz Berlina pismo dr. Kraftu, v katerem obžaluje napad in mu izreka sočutje.

interpelant tudi napada na dr. Krafta in dr. Grassla v Novem Svcu. Deželni glavnik je na to interpelacijo kratko odgovoril, da deželni zbor ni v tem vprašanju pristojen. Interpelacijo predloži avstrijskemu zunanjemu ministru.

— Berlin, 5. februarja. (Izv.) Nemški nacionalci so predložili v državnem zboru interpelacijo na vlado, ka! namerava državna vlada ukreniti za zaščito nemške narodne manjšine v Jugoslaviji. Predsednik nemške stranke v poljskem sejmju Naumann je poslal iz Berlina pismo dr. Kraftu, v katerem obžaluje napad in mu izreka sočutje.

interpelant tudi napada na dr. Krafta in dr. Grassla v Novem Svcu. Deželni glavnik je na to interpelacijo kratko odgovoril, da deželni zbor ni v tem vprašanju pristojen. Interpelacijo predloži avstrijskemu zunanjemu ministru.

— Berlin, 5. februarja. (Izv.) Nemški nacionalci so predložili v državnem zboru interpelacijo na vlado, ka! namerava državna vlada ukreniti za zaščito nemške narodne manjšine v Jugoslaviji. Predsednik nemške stranke v poljskem sejmju Naumann je poslal iz Berlina pismo dr. Kraftu, v katerem obžaluje napad in mu izreka sočutje.

interpelant tudi napada na dr. Krafta in dr. Grassla v Novem Svcu. Deželni glavnik je na to interpelacijo kratko odgovoril, da deželni zbor ni v tem vprašanju pristojen. Interpelacijo predloži avstrijskemu zunanjemu ministru.

— Berlin, 5. februarja. (Izv.) Nemški nacionalci so predložili v državnem zboru interpelacijo na vlado, ka! namerava državna vlada ukreniti za zaščito nemške narodne manjšine v Jugoslaviji. Predsednik nemške stranke v poljskem sejmju Naumann je poslal iz Berlina pismo dr. Kraftu, v katerem obžaluje napad in mu izreka sočutje.

interpelant tudi napada na dr. Krafta in dr. Grassla v Novem Svcu. Deželni glavnik je na to interpelacijo kratko odgovoril, da deželni zbor ni v tem vprašanju pristojen. Interpelacijo predloži avstrijskemu zunanjemu ministru.

— Berlin, 5. februarja. (Izv.) Nemški nacionalci so predložili v državnem zboru interpelacijo na vlado, ka! namerava državna vlada ukreniti za zaščito nemške narodne manjšine v Jugoslaviji. Predsednik nemške stranke v poljskem sejmju Naumann je poslal iz Berlina pismo dr. Kraftu, v katerem obžaluje napad in mu izreka sočutje.

interpelant tudi napada na dr. Krafta in dr. Grassla v Novem Svcu. Deželni glavnik je na to interpelacijo kratko odgovoril, da deželni zbor ni v tem vprašanju pristojen. Interpelacijo predloži avstrijskemu zunanjemu ministru.

— Berlin, 5. februarja. (Izv.) Nemški nacionalci so predložili v državnem zboru interpelacijo na vlado, ka! namerava državna vlada ukreniti za zaščito nemške narodne manjšine v Jugoslaviji. Predsednik nemške stranke v poljskem sejmju Naumann je poslal iz Berlina pismo dr. Kraftu, v katerem obžaluje napad in mu izreka sočutje.

interpelant tudi napada na dr. Krafta in dr. Grassla v Novem Svcu. Deželni glavnik je na to interpelacijo kratko odgovoril, da deželni zbor ni v tem vprašanju pristojen. Interpelacijo predloži avstrijskemu zunanjemu ministru.

— Berlin, 5. februarja. (Izv.) Nemški nacionalci so predložili v državnem zboru interpelacijo na vlado, ka! namerava državna vlada ukreniti za zaščito nemške narodne manjšine v Jugoslaviji. Predsednik nemške stranke v poljskem sejmju Naumann je poslal iz Berlina pismo dr. Kraftu, v katerem obžaluje napad in mu izreka sočutje.

interpelant tudi napada na dr. Krafta in dr. Grassla v Novem Svcu. Deželni glavnik je na to interpelacijo kratko odgovoril, da deželni zbor ni v tem vprašanju pristojen. Interpelacijo predloži avstrijskemu zunanjemu ministru.

— Berlin, 5. februarja. (Izv.) Nemški nacionalci so predložili v državnem zboru interpelacijo na vlado, ka! namerava državna vlada ukreniti za zaščito nemške narodne manjšine v Jugoslaviji. Predsednik nemške stranke v poljskem sejmju Naumann je poslal iz Berlina pismo dr. Kraftu, v katerem obžaluje napad in mu izreka sočutje.

interpelant tudi napada na dr. Krafta in dr. Grassla v Novem Svcu. Deželni glavnik je na to interpelacijo kratko odgovoril, da deželni zbor ni v tem vprašanju pristojen. Interpelacijo predloži avstrijskemu zunanjemu ministru.

— Berlin, 5. februarja. (Izv.) Nemški nacionalci so predložili v državnem zboru interpelacijo na vlado, ka! namerava državna vlada ukreniti za zaščito nemške narodne manjš

Carinska zveza nasledstvenih držav.

Anglija poskuša sklicati carinsko konferenco in ustanoviti dunavsko zvezo.

— Dunaj, 5. februarja. (Izv.) V politični javnosti je vzbudilo precejšnjo pozornost poročilo londonske „Morningpost“. Temu poročilu posvečajo avstrijski politiki močno pozornost. Kakor znano, je „Morningpost“ vodilni organ konservativne stranke in prihaja v sedanji politični konstelaciji na Angliškem v tesne stike z angleškim zunanjim uradom. „Morningpost“ poroča, da predloži francoski delegat finančne komisije Društva narodov na prihodnji seji poseben predlog glede Avstrije, ki namerava uvesti akcijo za gospodarsko unijo med Avstrijo in Madžarsko. Upajo, tudi, da doseže Češkoslovaška pota za skupno sodelovanje. „Morningpost“ tudi poroča, da se vrše med avstrijskimi in madžarskimi bankami posvetovanja o vzpostavitvi enovne valutne enotice.

Angleški vodilni krogi uvidevajo, da je gospodarski položaj Avstrije zelo težaven, ker mora Avstrija premagati velikanske

težkoče glede eksporta svojih industrijskih izdelkov. Angleški finančni uradniki uvidevajo, da se odnosi med Avstrijo in njeno sosedami nevdružljivo. Navajajo pri tem iz carinske rubrike postavko carine za električne stroje. Pred vojno je znašala carina v Avstro-Ogrski za električne stroje 24 do 240 zlatih kron. Sedanja carinska postavka na Madžarskem znaša za iste stroje 60 do 1000 zlatih kron. Češkoslovaška carinska postavka pa 396 do 4200 zlatih kron.

Diplomatični krogi v Angliji smatrajo iniciativni članek konservativne „Morningpost“ samo za poskus, kakšen vtis bi taka vest napravila v Evropi. Angleži se zelo zavzemajo zato, da prehitijo v tem oziru Francijo in da se skliče carinska konferenca, katere bi se udeležile vse nasledstvene države ob Donavi. Avstrija, Madžarska pod vplivom Češkoslovaške, Rumunija, Jugoslavija in Bolgarija naj bi nato sklenile politično dunavsko zvezo.

Volilna borba.

Pred volitvami.

(Dopis)

V Beogradu, 3. februarja.

Stara resnica je, da vsaka stranka, ki je pri volitvah tepena, kriči, da se ji je delala krivica in nasilje. Sedaj vpljejo vse opozicijske stranke na vse grlo, kako strašno nasilno se proti njim postopa. Za nas je to zadoščenje, ker tako kričanje lahko samo smatramo kot dokaz, da pripravljajo ljudstvo na poraz.

Seveda so pri volitvah spoпадi neizogibni in mogoče je tudi, da ta ali oni podrejeni uradnik zagreši kako nepravilnost. Če se to dogaja pri drugih prilikah, zakaj bi bilo nemogoče pri volitvah. Zato so pa predpisane instance za pritožbe. Vzemimo samo zadnje volitve na Nemškem, vzenimo nemški primer, zato ker našim separatistom Nemci še vedno veljajo za vzor. Pri volitvah so se vsepovsod tolkli s koli in streljali z revolverji, ranjeni in ubiti so bili ljudje v sredi Berlina in pri belnem dnevu, kri je tekla tudi po ostalih državah.

Če pogledamo po naši kraljevini, vidimo, da ni bilo prav nobenih slučajev izredov, manifestacij in demonstracij v Srbiji. To je značilno! V Srbiji je ljudstvo politično najbolj zrelo in razmere so čisto normalne in urejene. Največ spopadov je v Voivodini. Tudi to je naravno. Dežela je bila popreje pod Madžari, domači srbski clemnt so zatirali prišleci Nemci in Madžari. Srbsko ljudstvo se je borilo za svoj obstanek in bilo ogorčeno. Osvojenost ljudstvu ni prineslo polne svobode, ker se je vladalo dalje v madžarskem in v nemškutarskem duhu — in ogorčenje je ostalo. Davidovičeva vlada je ohranila in združila vse protidržavne elemente, pa so se dvignili tudi vojevodiški Nemci in Madžari. Med srbskim prebivalstvom vlada ogorčenje radi takih razmer, ljudstvo je nezadovoljno, ker vlada ni napravila reda, pa odgovarja samo z batinami na izživljanje. To so posledice starih predvojnih razmer, posledice dejstva, da se ni pričelo takoj po vojni z odločno nacionalno politiko, zlasti pa posledica nesrečne Davidovičeve vlade, ki je ohranila vse protidržavne elemente. To se ne da naenkrat popraviti in žandar ne more stati za vsakim izživcem in ga varovati.

Podobno je v Bosni. Znano je, kaj je moralo med vojno tam prestati nesrečno srbsko prebivalstvo. Avstrija v Bosni ni postopala mnogo drugače, kakor nekaj bašbosunka na Bolgarskem. Po vojni pa se ni mnogo izpremenilo. „Šuckori“ so ostali še dalje na vladi, stari rabili so obdržali moč v rokah in izživljali ljudstvo. Razumljivo je, da je dobrovoljec, internanec, sorodnik obešenih in umorjenih, revoltiran in pride lahko do spopada. Ako bi imeli od začetka nacionalno vlado, ki bi energično delala red, bi do tega ne došlo. Ako bi bili takoj v začetku Spaho, Hrasnico in druge take tiče poslali v Angoro, pa bi bila mirna Bosna.

Spopadi se dogajajo torej predvsem po onih pokrajinah, ki se trpe na starem avstro-ogrskem duhu in kjer še ni prevladal naš državni, narodni duh. Treba je samo pčvrstiti državno idejo, pa bodo izginile take prikazni.

Od vseh strank najbolj kriče zoper nasilje takozvani zbirmanditi. Tudi to je razumljivo. Od 39 mandatov je ta stranka pri zadnjih volitvah padla na 11, sedaj bomo pa komaj še kakšnega videli v skupščini, kakor žubra v zoološkem vrtu. „Kmetijski list“ je nedavno pisal, da bo njegova stranka samo »po južnih krajih« dobila 50 poslancev. Iskati jih bo moral na Marsu, ker v naši kraljevini takih »južnih krajev« ni. Ne bo jih bilo toliko, da bi mogli osnovati svoj klub, najbrže jih pa ne bo niti za en tarok. Ti ljudje so uganjali največjo politično pustolovščino, izdajali so se za kmete in hoteli

loviti kmete na svoje liste, a so vse drugo, samo nič od kmeta. Njihov general Joca Jovanović Bižon, penzionirani diplomat, katerega je Pašić iz zelo tehtnih razlogov odpustil iz službe, pa ima sedaj edino željo, da bi se maščeval nad Pašićem. Ker je mož zelo bogat, izdaja v Beogradu dnevnik „Novosti“, o katerem je splošno znano, da je najbolj lažnjivi list v naši kraljevini in ga zbog tega med Srbi nikdo ne jemlje resno. Laži tega lista ponatiskujeta dan na dan v bratskem sporazumu „Slovenec“ in „Kmetijski list“. „Novosti“ kriče najhujše neprestano o »korupciji«, menda zato, ker se korupcija jako tesno suče okrog voditeljev. Jovanovičev svak Praprčetović je bil tisti agent, ki je posredoval za zloglasno Bleerovo posojilo, ko je bil Davidovičev trabant Kumanudi minister za finance! O Pižonu se pripovedujejo zelo zanimive anekdote, ki dobro pokazujejo, kakšen kmet je ta gospod. Zelo drži na fino obuvalo in pravijo, da ima dve sobi čevljev. Njegovi psi nosijo pa zlate plombe. Mož je namreč silno bogat, pa si tako špoga malo politike, seveda samo, dokler ga kmetje ne spoznajo. Voja Lasić - Kreja, predsednik kluba, je bil pred vojno občinski pisar in vsled tega nosi vedno kmetisko obleko. Drugače je še pensionirani major. Nedavno je kupil neko posestvo, za katero je plačal čez milijon dinarjev. Pred vojno je bil reven, kot cerkvena miš. Kmetška politika in preganjanje korupcije torej pri njem ni bilo brezplodno! Samozvani »vojvoda Dule« je beogradski zakotni advokat, katerega je Marković radi neke denarne afere zapodil iz službe v ministrstvu pravde, pa sedaj preganja korupcijo nad dr. Markovićem. Marković je pensioniran gimnazijski profesor. On je ideolog zemljoradniške stranke, ker se je naučil nekaj ruskega komunizma, pa bi ga rad prenesel med srbske kmete. Tako lahko prereseta drugega za drugim, naši boste na njih vse drugo, samo nič »zemljoradniškega«. Pri sedanjih volitvah imajo ti ljudje smolo. Njega so zapirli, ker je neko ženo goljufal z menico; drugega radi razbojništva, splošno pa so nesrečni na agitaciji, kjer se pokažejo. Da prikrrije svoje blamaže, kriče potem na vse grlo. A njihovega kričanja nikdo več ne vzame za resno. S tem so se samo še bolj osmešili in ljudstvo ne mara ne za take »kmetške« voditelje, ne za njihov boljševiski program.

Tudi davidovičevci bodo silno pogoreli in zbog tega tudi oni neprestano kriče o nasilju.

Volitve bodo dale večino Narodnemu bloku, o t m n dvoma, in on bo vladal dalje. Drugače tudi ne more biti, ker ni nobene druge stranke, ki bi mogla prevzeti vlado. Jasno je, da Radiću ni mogoče izročiti države, brez njega pa ni nobene druge večine. Neosnovano je mišljenje, da se bo cepila radikalna stranka. Lahko se odcepi kakšen posameznik, ki pa takoj propade, če se odcepi. Propadel je Protić, ki je bil jako močna osebnost, propadel je Nastas, pa bo propadel tudi vsak drugi. Disidentske radikalne liste ne bodo dobile prav nič.

Položaj je tak, da ni nobene druge kombinacije, ker vsaka druga kombinacija vodi k Radiću, a Radić je še vsakega uničil, kdor se mu je približal. Volitve v Slovenijo ne bodo prav nič izpremenile v splošnem položaju. Če bodo Slovenci izvolili kakšnega poslance, ki bo v vladnem bloku, bodo imeli svojega zastopnika, če ga ne bodo izvolili, ga pa ne bodo imeli, ker opozicija ne bo pomenila prav nič.

Po volitvah se prične delati odločna politika — gospodarska in narodna. Če Slovenci pri tem ne bodo sodelovali, bo samo njihova škoda. V tem slučaju se tudi ne bodo smeli prižogevati, zakaj »volenti non fit injuria«. Nikdo se ne bo poteoval za njihove potrebe, če se sami nočejo.

Sedanje volitve se vrše pod gošlom: Pašić-Pribičević — Radić! Razumljivo je, da Srbi ne marajo Radića in glasovali bodo za Pašića in Pribičevića. Narodni blok bo dobil skoraj vse srbske glasove in tudi dober del hrvaških. Potem se bo pa delalo tako, kakor bo večina hotela, ker tako zahteva parlamentarno načelo, da odločuje večina.

To je treba jasno povedati pred volitvami. Slovenci bodo sami krivi in bodo morali pripisovati samim sebi, če ne bo nikogar, ki bi jih zastopal, oziroma, če bodo imeli le malo zastopnikov. Kričanje opozicije je najboljši dokaz, da bo na volitvah tepena in Slovenci nimajo potrebe, da se družijo z ljudmi, ki pridejo po volitvah pred sodišče radi veleizdaje.

• • •

— Da razgovarjamo. Pepe, tisti, ki je že navil na svojo vinto vse vaške mamice in spravil pod copato pišli lovski blagor, ko je oni dan na Golovcu namesto kalina ujel žabo, je dejal gospodu Korošču, da je samo še tri dni do siljane zmage. Zato da bi šla lahko malo na izprehod, recimo, za spremembo tja dol v Trbovlje. In sta jo res mahnila iz uredništva naravnost po Zaloški cesti — o, slavni dni spomin, ko so gospod Korošec delili plodove svoje socialne politike slovenskim železničarjem! — tja dol med ročno in duševno delavstvo Trbovelj. Tam sta slekla svoja praznična oblačila in zlezla v ovčje kože. Dejala sta delavstvu, duševnemu in ročnemu, da se bližata dnevu volitev in da sta v hudi stiski, ker je slovenska ljudska stranka z vsemi samostani, veleposestvi, bankami in gospodarskimi zvezami tako siromašna, da se ne more več upirati peščici velekapitalistov, če ji ne priskočijo na pomoč trboveljski rudarji. Vrh poslanci Kremžar, Gostinčar in Kugovnik da so se za trboveljske rudarje tako vro borili, da so morali poslati v rudnike rešilno ekspedicijo, ker je bilo vse preplavljeno z medom in mlekom. Zato da rudarji ne smejo zaupati ne komunistom, ne renublikancem, ker sta Pepe in gospod Korošec obsedela na dilci. Bila sta prav dobra s komunisti, dokler ni zapihal drugačen veter. Zdaj sta zatajila stare prijatelje in predlagata rudarjem krščanskega socialca dr. Gosarja, ki zoblje iz velekapitalističnih klerikalnih jasl. Ta da bi že pomagal rudarjem, saj mu gospod Korošec zaupajo in gospod škof, ki so razdelili svoje milijone revežem, takisto. Pa se je Pepe tako ogrel za rudarje, da je začel razgovarati v njihovem imenu. On pravi, da ni še pozabil krvavega 1. junija in Zaloške ceste takisto ne. On da ne mara nobenega nasilja in nobene krvi, dokler mora čepeti v copatah pod posteljo. Če mu pa rudarji zaupajo in ga izvolijo za ministra, da jih že nauči plesati fox-trot. On da je pošten rudar, ki tudi ne more zagovarjati niti nasilnega programa niti taktike komunizma. Tedajci so gospod Korošec kihnil in Pepe jih je začuden vprašal, kaj da to pomeni. Dejali so mu, naj bo previden s komunisti, ker bi jih utegnili še potrebovati. Zmaga da je sicer že sijajna, ali kdo ve, kako se ta sijajna reč zasuche. Morda bodo še tudi komunisti dobrodošli, kakor so bili gospodu Korošču vedno, kadar niso mogli sijajno zmagati brez priprepe. Pepe jim je obljubil, da bo previden in se po sijajni zmagi opraviči pri komunistih, da jih ni priporočil trboveljskim rudarjem, kar se pa tiče socialistov, so Pepetove copate mnenja, da so to hlapi buržujev — o! Gospod Korošec so ugriznili Pepeta v jezik, češ, kaj pa naša Zveza delovnega ljudstva. In je Pepe iznova priznal, da jo je polomil, ki je sklenil ono zvezo s hlapi buržuazije. Prihodnjič da tega ne stori več, ker je pošten rudar, ki vozi človeško pamet v smetišče za Ljubljano. Po izletu v Trbovlje sta si gospod Korošec in Pepe okrepčala volilno razpoloženje pri »Fajmoštrcu«, kjer sta sklenila, da priredita danes manifestacijo na Zaloški cesti. Tja skličeta vse sorodnike padlih železničarjev in jih spravita v svojo skrinjico, Lovski blagor!

— Strah ima velike oči! Klerikalci so v strahu in silnih skrbah zaradi volitev. Zavedajo se, da se jim majajo tla pod nogami in da se ljudstvo vedno bolj in bolj odvrača od njih. Zato zrože na vseh koncih in krajih strahove. Tako pripoveduje današnji »Slovenec«, da so zanesljivi predsedniki volilnih komisij že dobili na tisoče in tisoče volilnih kroglic na razpolago, da z njimi v neopaznem trenutku »korigirajo« ljudsko voljo, ter roti svoje zaupnike v volilnih odborih, naj budno pazijo na vsak korak teh predsednikov, da se jim ne posreči ta potvora in prevara. Ko tako trepete nad izidom volitev, vidi »Slovenec« v svojem obupnem strahu, da mu je vlada upihnila luč življenja in da njega — »Slovenca« — v usodnem trenutku izdajajo sami demokrati. V svojem deliriju zre sebe, kako javlja, da se opozicija ne udeležuje volitev in da je pač prepovedal kandidirati klerikalnim poslancem, in kako poziva svoje volilce, naj za božjo voljo od volitev ostanejo doma in sploh ne volijo. Vidi se,

da je klerikalcem volilni delirij že popolnoma zmedel glave, povsod zro same strahove in pošasti, in če pojde tako naprej, bodo do nedelje prav za res še znoreli.

— O bel! Ljubljani si upa pisati »Slovenec« ter pozivati Ljubljance, da glasujejo za dr. Koroščevo skrinjico! Tako daleč smo prišli s predrzno klerikalno agitacijo, da zanikajo ti izdajalci in podporniki dr. Trumbićeve zunanje politike, da je državno udejnjenje Srbov, Hrvatov in Slovencev omogočilo Slovincem politično in kulturno svobodo, za katero smo stremeli tolika desetletja! Klerikalni tisk predstavlja navnelo Ljubljance, ki da se ne bodo spominjali, kako so ravno klerikalci pred vojno ubijali ljubljansko napredno avtonomijo, svetoveli dunajskim vladam, naj ne priznajo pravih občinskih volitev in volitev naprednih županov in ki so v svoji ogabni gonji do naprednega elementa zanikali Ljubljani vse kredite in na ta način omogočili napredku našega mesta. Ceste, struga Ljubljane, električna mizerija, vse je še danes viden dokaz tega nekdanjega klerikalnega sabotiranja našega mesta! Danes se pod firmo Slovencev ponujajo za kulturno in politično osvoboditev »Slovincem in Ljubljane, s čimer pa menijo klerikalno avtonomijo in cerkveno-politični pašalik, v katerem bi klerikalna stranka z visoko duhovščino gospodarila, kakor despoti s sužnji. Spominite se na prejšnjo klerikalno stranko pred vojno! — Danes zijejo in bijejo v ti stranki isti ljudje, z istimi dušami, z istimi sleperskimi nočmi! Cankarjevi »Hlapci« še niso pozabljeni, herite tega pisatelja in pred očite si vso mizerijo, kateri so bili tedaj izpostavljeni napredni ljudje po deželi in mestih! Zato Ljubljance, 8. februarja vsi za svojega gospodarskega strokovnjaka pospda Mohoriča, ki bo lahko storil za belo, napredno, gospodarsko Ljubljano vse, kar bo v njegovih močeh in se bo dalo ustvariti! Odbijte z zaničevanjem gnusna klerikalna vablila in namere z belo, napredno Ljubljano!

— Kdo zdajda Slovence? Te dni je izšla brošura, ki jo je napisal znani diplomat pod psevdonimom »Adriaticus«. V brošuri objavlja še nepoznane dokumente o pogajanjih z Italijo na mednarodni mirovni konferenci v Parizu. Objavljeni dokumenti dokazujejo, da smo izgubili vso Notranjsko do Sv. Petra in železnice do Reke vsled absolutne nesposobnosti našega tedanjega zunanjega ministra dr. Trumbića. V tistih zgodovinskih sejah in zapisnikih čitamo, kako in kaj je mislila naša delegacija, ko je stala antanta zadnji pomirjevalni in posredovalni predlog ter nam dajala vso Notranjsko do Sv. Petra in železnico do Reke, ki bi bila denar laho jugoslovenska, slovenska, naša! V tistih zgodovinskih usodnih sejah in zapisnikih čitamo, kako je dr. Trumbić odklanjal sprejem tega predloga ter zagovarjal misel, da pozneje dosežemo boljše uspehe, dočim je stari, toliko oklevetani srbski državnik, Pašić, poudarjal ugodnost tega predloga ter postavljal položaj, v katerem pridemo, ako mirovna konferenca ne reši našega vprašanja in ako se zapadne države desinteresirajo ter prepuste našo državo Italiji, da sama z nami uredi to vprašanje. Pašić je naglašal, da bo v tem slučaju Italija storila z nami, kar bo hotela in je zato izrecno in opetovano predlagal, naj se sprejme medzavezniški mirovni predlog. Dr. Trumbić ga je odklonil. G. Pašić se je udel, ker ni hotel nasprotovati prečanskemu zunanjemu ministru ter se izpostaviti očitku, da nasprotuje slovenskim težnjam. Kot pravi državnik je čutil, da je medzavezniški predlog najboljši in da bomo pozneje izgubili na terenu. Danes, ko čitamo te zapise, nika, ko se spominjamo brezštevilnih klevet »Slovenca« in njegove klerikalne zalege proti Pašiću in srbski diplomaciji, ko vidimo, kako ta nemoralni list izrablja slovenski čut, spoznamo, kako sta ravnala sedanja klerikalna zavezanka dr. Trumbić in Radić, kako so oni zakrivil, da smo izgubili dober del Notranjske, Sv. Peter in železnico do Reke, kako težko so plačali Slovenci nevrednost svojih domišljavih in krmeljavih klerikalnih klevetnikov in zapeljivcev. Vso Notranjsko smo izgubili, dasi so nam jo ponujali in dast je stari Pašić svaril pred izoliranimi pogajanj z Italijo! Ne, klerikalni »Slovenec« je pomagal dr. Trumbiću in še danes je njegov najvestejši zaveznik, še danes podpira Radića, ki je prodajal Gorisko in Istro Italiji, še danes hvali dr. Trumbića, ki nam je zapravil Notranjsko. Ko se zagledamo v zemljevide in vidimo, koliko ozemlja, koliko našega naroda smo izgubili, zavre kri proti prvim izdajalcem slovenske zemlje, proti črnu klerikalizmu! Slovenci, ki ljubite svojo zemljo, pazite 8. februarja, da ne zmagata hudobni in protinarodni ter izdajalski klerikalizem. Vsi kroglice v skrinjico Narodnega bloka za državnike, ki so nam hoteli obvarovati kar največje posestno stanje proti Italiji!

— Shodi Narodnega bloka. Snoči se je vršil krasno uspeh shod Narodnega bloka pri Zupančiču na Ahacijevi cesti. Vsi prostori so bili natlačeni polni. Udeležilo se je shoda nad 200 naprednih volivcev iz vdomatskega in šentpetrskih okrajev. Shod je otvoril g. Simon Praprotnik, ki je dal takoj besedo kandidatu Narodnega bloka g. Ivanu Mohoriču. G. Mohorič je razložil delovni program Narodnega bloka in očrtal naloge, ki čakajo poslance v novem parlamentu. Dotaknil se je vseh perečih gospodarskih vprašanj ter navedel smernice, kako se dajo ta perca vprašanja najuspešneje rešiti. Njegova izjava je bila sprejeta z navdušenim odobravanjem. Nato je govoril o naših političnih razmerah in o naših političnih strankah glavni urednik Rasto Puštoslemšek. Ob roki nepobitnih dokazov je naslikal klerikalno stranko kot brezdomovinsko, ki je v preteklosti in sedanosti storila vse, da čim največ škoduje slovenskim interesom. Končno je pozval vse navzoče, da zadnje dni pred volitvami porabijo za najživahnejšo agitacijo in naj se od prvega do zadnjega udeležijo današnjega manifestacijskega shoda v Unioni. V imenu vpoloencev je govoril g. Pišek iz Vod-

mata, v imenu naprednega uradništva pa g. Gregorka. G. Benedek je žigosal predrzno klerikalcev, ki si upajo prirrediti shod na Zaloški cesti, kjer so pred leti dali, kakor na zajce, streljati na delavce. Shod se je završil med splošnim navdušenjem vseh zborovalcev, ki so se zavezali, da napno vse svoje sile, da čim najslajnejše zmaga v Ljubljani Narodni blok. — Istočasno se je vršil shod Narodnega bloka tudi pri Mraku na Rimski cesti. Shodu je predsedoval g. dr. Brnčič. Prvi je govoril namestnik kandidata g. Ing. Sapla, na to pa g. Majcen. Oba sta razpravljala o političnem položaju, na kar je kandidat g. Ivan Mohorič razvil program svojega delovanja v parlamentu, ako bo izvoljen za poslance. Njegova trezna, smotrna izjava je napravila na poslušalce najboljši vtis. Po končanem govoru se je razvila živahna debata, ki so se je udeležili g. Urbančič in drugi. Zborovalci so se razšli v prepričanju, da je kandidat Mohorič oseba, ki bo pri volitvah združila nase glasove vseh v resnici naprednih ljubljanskih volivcev.

— Shod pri Sv. Lovrencu. Na Svečnico po prvi sv. maši se je vršil v gostini Strekelj pri Sv. Lovrencu javni shod Narodnega bloka. Navzoči so bili kmetje in obrtniki, ki niso bili doslej organizirani pri nobeni stranki program Narodnega bloka g. inž. Saplja. ki v eno uro trajajočem govoru je izvajal g. inž. Sapla program Narodnega bloka, do sedanje slabo delovanje zastopnikov Slovenije v Beogradu in potrebo močnih strank. Večina navzočih je uvidela, da je spás slovenskega ljudstva v Narodnem bloku. Nato je govornik razmotril razna vprašanja o omahljivosti ter dal na vsako vprašanje stvarcen in točen odgovor, podprt z dokazi. S stvarnimi odgovori so bili kmetje zelo zadovoljni ter obljubili, da bodo glasovali za Narodni blok, toda novi poslanci pa naj jih po izvolitvi boljše zastopajo kot dosedajni.

— Križe pri Trzinu. V torek dne 3. t. m. se je vršilo pri nas predavanje v dvorani in takšah in potem shod Narodnega bloka, katerega se je udeležilo 130 volivcev. Poročala sta župan Lončar iz Trzinca in gosp. Cimerman. Nekaj navzočih klerikalcev je nekaj časa ugovarjalo. Po temeljitih in prepričljivih poročilih pa so se prišli do spoznanja, da je klerikalne tigre težko braniti. Tudi križe bodo v nedeljo pokazale, da jim je več za resno gospodarsko delo, kakor za klerikalno silepmišljenje. Volili bomo v drugo skrinjico.

— Tacna pod Šmarno goro. V soboto zvečer smo imeli shod Narodnega bloka. Na shodu sta poročala sreški kandidati g. Čehal in g. Cimerman. Udeležilo se ga je nad 70 volivcev. Starejši volilci SLS so izjavljali, da so že stili klerikalnih obljub ter da bodo volili Narodni blok ali pa se volitev sploh ne udeležijo.

Politične vesti.

— Koalica naprednih strank v Celju razbita. V imenu narodnosocialistične stranke je podal na zadnji občinski seji v Celju predsednik narodnosocialističnega kluba dr. Dobovšek to-le izjavo: »Klub občinskih odbornikov NSS v Celju ugotavlja, da je bivši volilni sporazum za občinske volitve v Celju, ki se je sklenil pod imenom Narodni blok v svrhu pariranja sedaj veljavnega krivičnega volilnega reda v smislu tozadavnega dogovora z izvolitvijo župana prenehal. Obenem izjavlja isti klub, da se smatra popolnoma samostalnega in nevezanega napram ostalim strankam, ki so bile združene v Narodnem bloku, ter hoče svoje delovanje v občinskem svetu usmeriti popolnoma v smislu svojega strankinega programa.« — Priobčujemo to izjavo brez vsakega komentarja.

— Sodna preiskava proti klerikalnemu kandidatu Sušniku. V prometnem ministrstvu je bila sestavljena posebna komisija, ki je še enkrat pregledala spise, ki se tičejo velike, za časa klerikalnega prometnega ministra Antona Sušnika se vršee goljufive manipulacije. Uspeh preiskave je pokazal naravnost čedno manipulacijo, kako so hoteli klerikalci obogateti na škodo države. Ugotovljeno je sedaj, kako je klerikalna Gospodarska zveza manipulirala s tovrnimi listi, ki jih je prodajala posameznim trgovcem in pri tem skušala zaslužiti milijonske dobičke. Komisija je sklenila, ves material predložiti sodišču z zahtevo, da se v aferi Gospodarske zveze kompromitirani goljufi in zločinci takoj aretirajo. Komisija je dalje ugotovila še druge čine korupcije. Kakor znano, je Gospodarska zveza preplavila vso Slovenijo z banatskimi in dalmatinskimi vini. Priborila si je takorekoč monopol na ta vina. Sedaj šele je prišlo na dan, kako je bilo Gospodarski zvezi, ki je po drugi strani bankir in finančnik vsega klerikalnega tiska, omogočeno, da je mogla banatska vina po Sloveniji tako po ceni prodajati. Priborila si je potom prometnega ministrstva ugodnost tranzitnih olajšav. Na temelju sedanje preiskave je vlada sklenila obtožiti bivšega ministra Antona Sušnika zaradi teh manipulacij. Obtožbeni predlog se predloži takoj po volitvah novoizvoljeni skupščini.

— Naš protest zaradi graškega incidenta. Zunanje ministrstvo je obvestilo avstrijskega poslanca na našem dvoru, da je naša vlada vložila pri avstrijski vladi na Dunaju protest zaradi incidenta, ki so ga izzvali dne 23. januarja nemški nacionalci proti Jugoslovenom v Gradcu.

Darujmo za sokolski Tabor!

Ljubljančani!

Danes mora naša ponosna bela prestolnica na najsvečaniji način manifestirati za svobodno, mogočno in srečno Jugoslavijo in proti podlini, prodanim dušam, ki sanjajo o restavriranju avstrijskega režima! Zato vsi na manifestacijski shod v Union!

Dnevne vesti.

V Ljubljani dne 5. februarja 1928.

Narodne izdajice!

Klerikalci se bahavo bijejo ob prsa, češ, mi smo edini predstavitelji Slovenstva in v našem taboru je vsa Slovenija. Zatrjujejo tudi, da bo pri volitvah vse slovensko ljudstvo glasovalo kot en mož za klerikalne kandidate. Ako bi bile te trditve resnične, bi bila klerikalna stranka sama po sebi tako silna in močna, da bi ne potrebovala nikjer in od nikogar nobene podpore in pomoči, ker bi, oprta zgolj na svojo moč, lahko izvojevala z vso lahkoto samo popolno zmago na vsi črti.

Toda zdi se, da so vsa njena zatrdila samo gole, cenene fraze, navadno širokoustenje brez vsake stvarne podlage, sicer bi se ta »mogočna« stranka, za kakršno se predstavlja, ne obračala na volice drugih strank in narodnosti ter pri njih ponižno ne beračila za njih glasove!

Dejanska moč daje človeku ponos, notranja slabost ga pretvarja v slabika, ki si upa vzdržati se na površju samo še s tujo pomočjo in podporo.

A klerikalna stranka je v svoji notranjosti slaba in trila, zato se v sedanjih odločilni borbi obrača celo na Nemce in jih mlo prosi, da bi ji naklonili svoje glasove.

Z naše severne meje smo večraj dobili letak, ki ga ta »slovenska« stranka pošilja nemškimi volitvami.

Da pokažemo, kako brez vsakega narodnega ponosa je ta stranka, priobčujemo glavne odstavke tega letaka v nemškem izvirniku.

Letak se glasi:

»An alle ehrlich denkenden Wähler! Die Volkspartei hat bei den jetzigen Wahlen für den Reichsrat die erste Wahlurne. Unsere Volkspartei führt den großen Kampf gegen das großdeutsche Regime und gegen die schrecklich ausgeartete Korruption...«

Autonomie muß als Grundlage der innern Organisation des Reiches sein. Die Volkspartei verfolgt Friedenspolitik. Die Armee muß im Dienste des Volkes sein. Das stehende Heer soll nur so groß sein, als dies zum Zwecke der Reichsverwaltung notwendig ist. Die Dienstzeit soll abgekürzt werden. Der Volkswille muß der höchste Souverän sein... Die Abgeordneten der Volkspartei kämpfen unermüdet für die Selbstverwaltung Sloveniens, gegen die immer mehr um sich greifende großdeutsche Korruption und Gewalttätigkeit...«

Klerikalci se v tem oklicu, kakor je razvidno iz citata, skrbno ogibajo, da bi povedali, da je njih stranka slovenska in govore samo o ljudski stranki, podčrtavajo pa s posebnim povdankom, da se boré proti velikosrbskemu režimu in proti velikosrbskemu nesilstvu. Poslužujejo se torej prav istih fraz in sredstev, kakor svoječasno dunajska vlada, ki je slikala velesrbsko kot pošast in stalno nevarnost za vso zapadno kulturo. Ali ni to značilno in žalostno obolenje? Slovenska stranka, ki operira s istimi gesli in metodami, kakor pred desetletji avstrijska vlada in nemški nacionalci!

Ali se je potem čuditi, ako se taka nazovislovenska stranka, ki se sramuje svoje slovenskega imena, in ga zato zataji, poslužuje pa se v svoji politični borbi istih sredstev, kakor svoječasno zloglasna dunajska kamarila, gabi celo poštemu Nemcu, ki je nam poslal klerikalni letak s pripombo: »Ihr werdet uns nicht fangen, ihr nationalen Verräter!«

Da, narodni izdajalci! Toda kakor sta Dunaj in Avstrija propadla in bila porazena v borbi proti mogočni jugoslovenski ideji, ki sta jo označevala za velesrbsko, tako bodo porazeni in propadejo tudi klerikalci, ti dediči avstrijske protinarodne misli. Ako ni mogla mogočna Avstrija kljubovati zmagovitemu pohodu jugoslovenske misli, pa se naj to posreči pritičnim klerikalci!

Jugoslovenski pokret, jugoslovenska državna in narodna misel je na zmagovitem pohodu, je to nevzdržen naravni proces, ki stopa preko pigmej in neusmiljeno pomandira vse, kar se mu stavi nasproti.

Naravni proces gre preko klerikalcev! Z nedeljske volitve to pokažejo!

— Odlikovanje msgr. Tomo Zupana. Nj. Vel. Aleksander I. je odlikoval z redom Sv. Save III. razreda msgr. Tomo Zupana, bivšega predsednika »Družbe Sv. Cirila in Metoda«. Starosta slovenskih rodoljubov je sorodnik pesnika dr. Prešerna.

— Važen sklep prosvetnega ministrstva. Na intervencijo ministra za šume in rudnike dr. Jerjavi je prosvetno ministrstvo z odlokom št. 3896 z dne 29. januarja 1928 sklenilo, da je za razvrstitev v kategorije in skupine po uradniškem zakonu 8 razredov osnovne šole v Sloveniji enakopravnih z meščani. Šolami za vse one uradnike, ki so teh osem razredov dovršili do 31. oktobra 1924.

— Promocija. Gospod Franjo Čihaj iz Gorice je bil na ljubljanski univerzi promoviran za doktorja filozofije.

— Spremembe v naši vojski. Imenovan je za pomočnika načelnika štaba kom. Zet. ske div. oblasti dosedanj poveljnik tretjega bataljona 39. peh. polka gen. štab. podpolkovnik Anton Lokar. Za načelnika sanitetnega oddelka kom. drav. div. oblasti je imenovan za šefa veneričnega in kroznega oddelka dravske stalne vojne bolnice san. podpolkovnik dr. Dobrovlje Stojnič.

— Iz državne službe. Premješčen je iz Rakeke v Subotico komisar žel. komisije Bogoljub Pređić; upokojen je vl. svetnik pri velikem županu ljubljanske oblasti Fran Zupnek.

— Osebnosti v pošti. Premješčeni so: činovnice: Ela Uratarič iz Ljubljane na Jecico, Mara Levstev iz Žužemberka v Ljubljano, Franja Škrlavnik iz Krmelja v Ljubljano, Kristina Kos s Jesejn (Gor.) na Jesenice, Fužine, Iva Grad iz Semic v Novo mesto; činovnik Anton Pavšek s Pragerskega v Radeče pri Zidanem mostu, Josipina Ožarar iz Radeč pri Zidanem mostu v Ljubljano, Natalija lič iz Maribora v Ormož, Elza Zadoli-Lingel iz Maribora v Ruše, Mira Vušek iz Ptuja v Mežo, Mara Podgornik iz Ivanjke v Krizevce pri Ljutomeru, Ana Kos s Zidanega mostu v Loko pri Zidanem mostu, Pavla Anžič iz Rajhenburga v Zidani most, Marija Slapar s Vrhnike v Dol. Lendavo, Berta Okorn iz Ljubljane v Šiško, Marija Peternel iz Predvora na Jesenice (Gor.), Mara Koclančič z Viča v Ljubljano, Lucija Cuderma iz Ljubljane v St. Vid nad Ljubljano, Ivan Vindrič iz Ljubnega v Ljubljano, Mara Arko iz Konice v Ljubljano, Josip Čeh iz Maribora v Ljubljano, I. Modričan s Bleda v Ljubljano, Ivan Košček iz Mute v Smarje pri Jelšah, Angela Elsič iz Trbovelj v Sombor, Lea Sotl iz Laškega v Rimske Toplice, Marija Kališnik iz Velike Nedelje v Ptui, Angela Hauptman iz Cankove v Zagreb, Marija Verlič iz Cankove v Zagreb.

— Razpisani sta Pošti Roka (III/3) in Sv. Benedikt v Slov. goricah. Roka za natečaj je 14 dni. Prošnje naj se vlagajo pri poštne ravnateljstvu v Ljubljani.

— Javna licitacija. Cestni okrajni odbor v Skofji Loki razpisuje na dan 28. februarja t. l. javno oteratno licitacijo za oddajo zgradbe novega železobetonskega mostu čez Poljansko Soro pri Puštalu. Podrobnosti podatki so razvidni iz razglašene Uradnem listu.

— Najstarejši ribič umrl. Pišejo nam: V Lipnici pri Podnartu, v mlinu ob bistrem potoku Lipnici, leži na mrtvaškem odru Janez Pesjak, po domače Matiček, star 87 let, gotovo najstarejši ribič naše države. Še lani v svojem 86. letu je mož ves srečen čisto hodil ob potoku in ribaril. V lovljenju postrvi je bil veščak. V torek pa ga je poklical k sebi za pomočnika večni ribar sv. Peter.

— Iz Amerike. V kraju Arma, država Kansas, je umrl tragične smrti ljubljčan Alojzij Habič. Opravljal je neko delo pri svojem avtomobilu in ker je bil hud mraz, je hotel stroj malo ogreti. Zato ga je pogljal in pustil nekaj časa goriti. Garaža, ki je bila zaprta, se je polagoma napolnjevala z ogljikovim monoksidom, česar pa Habič ni zaznal. Slučajno je prišla v istem času njegova žena v garažo, vendar ga je našla že nezvestnega. Kljub takojšnji zdravniški pomoči je Habič kmalu umrl. Pokojni je bil, kot že omenjeno, iz Ljubljane ter je zapustil tu brata in sestro, v Ameriki pa soprogo z enim otrokom. — Žrtve Silvestrovo noči je postal 12 letni sin rokaja Golobčič iz kraja Horvijo. O polnoči so tulile tovarniške sirene, ljudje na ulici pa so streljali, da je bilo vesje. Deček je skočil k oknu, da bi videl polnočne prizore, a je bil v istem hipu zadet v trebuh. Zakričal je še: »Joj mama, ustreljen sem!« Nato pa je omahnil. Prepeljan je bil takoj v bolnico, kjer je bil operiran, a je malo upanja, da okreva. Kdo je streljal, se ni dalo ugotoviti.

— V rudniku v kraju Ely sta bila težko poškodovana pri delu rokaja Peter Skracnik in Anton Papež. Prvega je strlo nogo, druge pa je dobil težke poškodbe v križu. — Ameriški državljanstvo so sprejeli sledeči rokaji: Anton Krašovec, Jakob Borko, Fran Rubič, Fran Sabljak, Peter Rožič, Albert Grantner in gospa Katka Stefanc, vsi iz kraja Manistique, država Michigan. — Dne 25. decembra 1924 je izbruhnil požar v hiši rokaja Marka Bajuka v kraju Crested Butte Colorado. Požar, ki je uničil celo hišo, je zahteval tudi človeške žrtve. Bajukova sinova Martin in Anton, ki sta menila, da so oče nahaja v gorečem poslopju, sta planila v hišo, da ga rešita. Vrnili se ni nobeden. Kanske so našli Martina mrtvega in vsega ožganega dočim je bil Anton še živ. Bil je v opečen ter so ga prepeljali v bolnico. — V kraju Waukegan je umrl rojak Anton Trkar v starosti 41 let. Pokojni je bival v Ame-

riki 20 let. Zapustil je ženo, dva sinova in štiri hčerke. — V kraju Oakland, California, je dne 2. decembra preminula Franciška Lekša, rodom iz Vač pri Litiji. Zapustila je moža in štiri neprekisane otroke.

— Krvnika za Črnuče se imajo. Ostješki listi poročajo, da se je tamonjski uradnik na sodišču Ludviger, doma iz Kranjske gore, prostovoljno prijavil sodišču, da izvrši obsežne Črnuče, v slučaju, da krvnik Mautzner res ne mara priti v Osljak.

— Strah pred zakonom. V Ogulinu na Hrvaškem se je vrgel pod vlak 23 letni mladenič Stjepan Belančič, ki je bil zaposlen na Vilharjevi žagi v Josipdolu. Mladenič je imel ljubavno razmerje z neko devojko, kar ni ostalo brez posledic. Čim je Belančič zanimal, da je oče, se je vrgel pod vlak. — V Virovitici je skočil pod vlak urarski pomočnik Viljem Koci. Ostal je mrtev na licu mesta. Vzrok samomora ni znan. — V Somboru se je ustrelil 25 letni profesor Jovan Mrav. Ustrelil se je v svojem stanovanju dvakrat v prsa. Po dejanju se je iz stanovanja spazil na ulico, kjer se je onesvestil. Pri njem so našli pismo, v katerem navaja, da je izvršil samomor, ker je zaljubljen v eno izmed svojih učenk. Življenje se mu zdi breme... Profesor, ki je težko ranjen, se bori s smrtjo.

— Deset let po nedolžnem zaprtju. Iz zaporov okrožnega sodišča v Sarajevu sta bila izpuščena na svobodo seljaka Demel in Papp, obtožena in obsojena od reškega sodišča radi roparskega umora. Ob prevaru leta 1918 sta oba pobegnili iz zaporov, bila pa sta takoj zopet prijeti. Dolgo časa se je proti obema vršila preiskava, ker je bilo treba zaslišati mnogo prič. Na ponovni razpravi sta bila oba obtožena oproščena, toda državni pravdnik je znova vložil ničnostno pritožbo. Vrhovno sodišče je sedaj potrdilo razsodbo okrožnega sodišča in na podlagi tega sta bila oba obtožena, ki sta deset let po nedolžnem sedela, izpuščena.

— Beogradski apaši pod ključem. Poročali smo, da so iz beogradskih zaporov pobegnili trije drzni vlomilci in sicer Rimza Pašić, nazvan Pera Buljubaša, Dušan Nikolić in Mehmed Abduramović. Lopovi so razrušili zid jetnišnice, preskočili ograjo sosedne hiše in pobegnili na Banjiko, odtod pa na Topčider. S Topčidera so krenili proti Savi ter se nato v dolnu prepeljali preko obale. V Zemunu je Pašić prodal svojo suknjo, narkar so vsi trije pobegnili v Staro Pazovo, kjer so ostali pri nekem Bolzaru, blivšem tovarišu Rimze Pašića. Bolzar je trojico naslednji dan ovalil policiji. Medtem so lopovi že pobegnili v Indjijo, kjer jih je zasledila roka pravice. Prepeljani so bili v Beograd.

— Usoda prostitutke. Sarajevski listi poročajo o tragični usodi komaj 20 letne mladenke Stojke Kubat, rodom iz Oravhova. Navzile svoji mladosti je devolka v kratki dobi svojega življenja občutila samo blato življenja. Kot 16 letno dekletce je postala žrtve brezsrčnega zapeljivca, ki jo je zapustil, čim je bila noseča. Stojko so odgnali od doma in odšla je v svet. Vržena na cesto, je padala vedno bolj in bolj. Dolečela jo je slična usoda, kakor običajno vse cestne vlačurice: oholela je venerično. Zadnje njeno zatočišče je bila javna hiša. Večkrat je nesrečno dekle poskušalo, da se dvigne iz blata in je hotela zapustiti hram Venera. Toda lastnik hiše, trd in neumljen človek, devolke ni odpustil, češ da je mlada in se ž njim lahko zasluži. Videč, da ni izhoda iz tega življenja, je Stojka zagrabila za steklenico izola in ga popila. Te dni je v sarajevski bolnici umrla.

Vsem, ki hočejo dobro kavo piti, priporočamo izvrstno našo pravo domačo

Kolinsko ciko-rijo.

Iz Ljubljane.

— VSE NARODNO IN NAPREDNO OBČINSTVO pozivamo, naj se polnoštevilno udeleži sprejema dr. Ljudevika Pivka na glasnem kolodvoru danes ob 1/2 17. — Pokažimo, da znamo ceniti velike njegove zasluge za osvoboditev in ujedinjenje in dajmo mu z iskrenim sprejemom zadoščenje za podne nade na njegovo osebo s strani protinarodnega tiska. — Istočasno pozivamo vse v resnici napredno ljubljansko občinstvo, da se zanesljivo udeleži današnjega manifestacijskega shoda Narodnega bloka v veliki dvorani hotela »Union« ob 1/2 19. — Naj ne bo nobenega zavednega Slovenca, nobene zveze Slovencev, aprednega misljenja, ki bi se ne udeležila te velike napredne manifestacije!

— Pred glavno pošto se je pred kratkim težko ponesrečila 68 let stara zasebnica gospa Ivanka Leopold iz Ljubljane. Podlegla je težkim poškodbam, katere je zadobila pri padcu pred glavno pošto. Zato se ponovno opozarja mladina na to, da ne ovira po nepotrebnem prometa pred pošto in Magdičev trgovino, na ta način, da zastavlja trokatrje, in se še starim ljudem ne izogne. Takošnje posledice lahko nastanejo, kaže današnji slučaj.

— Smrtna kosa. Dne 4. tm. je v Ljubljani umrla gospa Ivanka Leopold, zasebnica na težkih poškodbah, ki jih je dobila pri nesrečnem padcu ob vogalu Aleksandrovke in Selenburgove ulice. Pogreb bo v petek 6. tm. ob 16. iz bolnice na pokopališče k Sv. Križu. Pokojnica je bila v krogi, ki so jo poznali, zelo priljubljena in splošno уваževana. Blag ji spomin!

— Natakarski ples. Srečali se vršili v dvorani Kazine natakarski ples pod pokroviteljstvom ze. Stritarjeve in z. Kavčiča. Prireditev, ki je bila zelo elegantna, so posetili med drugim odlični gosti in predstavniki raznih oblasti, tudi veliki župan dr. Vilko Baltič, gerenta mestne občine dr. Puc in Likozar, ga. dr. Milena Zerkova v general konzul Češkoslovaške

republike v Ljubljani g. dr. Otokar Benč. Prireditev se je posebno lepo razvila, ko je bil zbran ves krog natakarskega, kavarnarjeve in gostilničarjeve iz Ljubljane. Med zvoki godbe dravske divizijske oblasti so se veselo vrteli mladi pari. Zavladalo je živahno življenje in vrvenje in animirana zabava s plesom je trajala do jutra.

— Slovensko zdravniško društvo v Ljubljani priredi v petek dne 6. februarja t. l. prvo zborovanje v tukajšnji ženski bolnici točno ob 6. zvečer s sledečimi predavanji: 1.) Ekklampsija, prof. dr. Zalokar Al.; 2.) Resekcija drobnega črevesa in kirurške demonstracije, asistent dr. R. Blumauer; 3.) Profilaksa ošpic v praksi, klinični asistent dr. B. Dragaš; 4.) Demonstracija dveh zanimivih slučajev, dr. Pirnat Al. — Odbor.

— Sentjakobska knjižnica v Ljubljani, Stari trg št. 11. Meseca januarja 1925 si je izposojilo 3675 strank 15.234 knjig. Izposojajo se knjige v sedmih jezikih ob delavnih dneh od 4. do pol 8. zvečer, ob nedeljah in praznikih od 9. do 12. dopoldne. 303/n

— Jugoslovenska banka d. d., podružnica v Ljubljani, je prenesla svoje dosedanje poslovne lokale iz Kolodvorske ulice št. 26 v moderno opremljeno in vsem zahtevam odgovarjajoče nove prostore palače »Ljubljanski dvor«, kjer nadaljuje vse svoje bančno poslovanje v razširjenem obsegu. 304/n

Narodno zavedni železničarji in poštariji!

Udeležite se danes zanesljivo sprejema junaka dr. Pivka ob 1/2 5. in shoda »Narodnega bloka« ob 1/2 7.1

»Klub demokratičnih železničarjev« — »Klub demokratičnih poštarijev«.

Iz Celja.

— c Promocija. Na graški univerzi je promoviral v soboto 31. januarja Celjan, gosp. Rudolf Rožič za doktorja vsega zdravilstva.

— c Umrlje. V mesecu januarju v Celju v mestu 6. v javni bolnici 26. v invalidskem domu 2 osebi, skupaj 34 oseb.

— c Mestno gledališče. V petek 6. februarja se vprizori v mestnem gledališču »Španska muha« za abonement.

— c Upravni odbor Oficirskega doma. Celjske garnizije sklicuje svoj redni občni zbor na dan 13. februarja ob 9. dopoldne v prostorih Oficirskega doma, vojašnica Kralja Petra.

OBLIKE NA OBROKE OBČINSTVA OBČERNA TOČA

Iz Maribora.

— m Smrtna kosa. Včeraj je umrl g. Ludvik Mandel, tatniški mojster po kratki in mučni bolezn. Njegov pogreb se vrši jutri v petek dne 6. tm.

— m Iz državne službe. Na lastno prošnjo je bil premeščen sodni sluga Anton Arh od okrajnega sodišča v Ljutomeru k okrajnemu sodišču v Maribor, sluga Pavel Knaflič pa je bil premeščen od okrajnega sodišča v Marenbergu k okrajnemu sodišču v Ljutomer.

— m Občni zbor vpoškolencev Južne železnice podružnica Maribor se vrši v nedeljo dne 13. februarja ob 9. dopoldne v Garmbrinov dvoran.

— m Beg dveh kaznivcev. Pred dnevi sta pobegnili iz sodnih zaporov v Slovenski Bistrici 26 letni Janez Prešer, doma iz Kaš pri Mariboru in 20 letni Fran Kramberger iz Majdine pri Ptuiju. Prešer je bil obsojen radi uboja, Kramberger radi tatvine.

Z Dolenjskega.

(Dopol.)

Gospod urednik! Dovolite, prosim, da se tudi jaz oglasim v Vašem cenj. listu! Gospod urednik, ali sem prav začel? Ali se ne začeljo tako poročila z dežele? Upam, da in bi jaz zelo rad postal Vaš p. n. dopisnik, kajti je pri nas vedno veliki novic, ki bi Vas brez dvoma jako zanimale.

Včeraj, to se pravi te dni, je padel pri nas prvi sneg. Jutrija sem se prebudil in sem videl, da je zunaj vse belo. Vedel sem že dan poprej, da bo nastopila pomembna izprememba vremena, kajti sem imel grozno krkanje po ušesih in se je temu pridružil še nahod. Močno sem prehlajen in veliko trpim.

All veste, gospod urednik, kakaj so Radica zapeli? Pri nas pravijo, da so ga zato, ker ni hotel prestopiti v pravoslavno vero. In bo gotovo res, da so ga saprili zato, ker so sami gospod Lojze povedali in gospod Lojze že vedo. Rekli so tudi, da bodo še veliko Radiceve žlahte vtačili v luknjo, ker se menda branilo stopiti v pravoslavno vero. Gospod urednik, ali ste Vi že prestopili? Če še niste, bi Vas presil, da to še pred Veliko nočjo storite, kajti bi Vas bilo škoda za v luknjo.

Gospod urednik, ali Vam je znano, kaj je to Splošna Gospodarska zadruga? Otvorje veste, saj ste hodili v šolo in veliko berete. In se na take reči bolj razumete kot jaz, zato ne zamerite, če jo bom bolj po domače zaokrožil. Splošna gospodarska zadruga taka bratovščina, kjer se delé odpusti v naravnih. V Mokronogu imajo tako zadrugo. Osnovana je po vzorcu nekdanjega nemškega viteškega reda in ima svojega velikega mojstra, ki mu je ime Ivan. Veliki mojster Ivan je učen mož in je veliko čital o španski inkviziciji, zato je priključil metode svojega vzvišenega udejstvovanja večidel po zgledu velikega inkvizitorja. Kdor ni pristal ali član njegove bratovščine, temu je usoda zapечатena. Ne bo sicer sežgan na grmadi, kajti to ni več mo-

derno, ampak bo izstradan. Ivanova zadruga bratovščina bo potom svojih članov izvedla bojko nad vsemi domačimi trgovci. Cene zadrugnih dobrot bodo tako nizke, da ne bo noben trgovec zmožen konkurence. In bodo morali trgovci lepo svoje trgovine zapreti ter pasti na kolena pred velikim mojstrom Ivanom.

Gospod urednik, ali bi bili radi član te bratovščine? Če bi bili, potem dovolite, da Vas poučim o pogojih, ki Vam odpirajo pot v Ivanovo zadrugo.

1) Imeti morate vsaj enega otroka, ki hodi v šolo.

2) Tega otroka morate nemudoma preseliti v Mokronog, kjer ga vpišete v redno, 3. razred. In ko bo dovršil 8. razred, bo dobil odpustnico in če pojde vse po sreči, ne bo znal niti seštevati, niti odštevati. Pač pa bo znal naravnost vzorno snati strančica (brez zamere), pomivati pljuvalnike, pometati sobe in pletti plevel na vrtu, kajti se naidebudi naraščaj na mokronoški osemrazrednici temeljito vežba v praktičnih »vedah«.

3) Biti morate pristaja stranke probučenih kmetov.

4) Zavezati se morate, da ne boste nikdar in nikjer tega pred nikom govorili, da je nekoč veliki mojster Ivan šel k sv. obhajilu v — orlovski uniformi.

5) Privaditi se boste morali skakati na mizo, mahati z rokami in kričati, kot obseden in onemogočati zbiranje Vaših političnih nasprotnikov na zaupnih sestankih.

Samo to je potrebno, gospod urednik: če torej želite dovolj smisla in sposobnosti za članstvo te bratovščine, kar pogum!

Po svetu.

SEDEMLETNO DEKLE VEČKRATNA MORILKA.

Ameriški listi zelo obširno opisujejo razkritje o mnogoštevilnih zastrupljenih, ki jih je izvršilo sedemletno dekle. Amerikanci sami priznavajo, da je ta zločin grozovitši kakor pa so bili zločini nemških Haarmannov in Denkejev. Ob obali Pacifika cvetoče mesto Los Angeles, mesto filmov in zlata, mesto ki se tudi imenuje Mesto kraljice nebes, je postalo zadnje dni zelo vznemirjeno. Policijske oblasti so prišle na sled zločinom, ki jih je izvrševala sedemletna, zelo lepa Elza Thompson. Sama je priznala, da je iz naslade zastrupila šest ljudi. Pred dvema leti je umorila svojo sestro dvojčico. Prišla jo je, da je morala ob grozovitih mukah požirati steklene drobce toliko časa, da je umrla. Bila je aretirana, ko je skušala neki rodbini zastopiti kosič. Sedemletna zločinka je imela satanski učinek tudi v tem, da je zastrupljala mačke in kanarčke. Smrtno borbo zastrupljenih je uživala s pravo naslado.

MATI BARONICE VECERE UMRLA.

V Badnu pri Dunaju je umrla 3. t. m. baronica Marija Vecera v starosti 78 let. Njeno ime je s smrtjo prestolonaslednika zgodovinsko v tsnj zvezi. Pokojnica je imela hčerko, v katero se je zaljubil prestolonaslednik Rudolf in s katero je potem končal tragičen način v gradcu Mayerlingu. Pokojnica je živela zadnji čas zelo stromašno ter je zahtevala od češkoslovaške vlade pokojnino, utemeljujoč to svojo zahtevo, da je bil njen mož po rodu iz Moravske, torej češki državljani. Češkoslovaška vlada je njeno prošnjo odklonila.

TAJINSTVENA SMRT LONDONSKE TIPKARICE.

Meseca decembra je londonska tipkarica po imenu Elsie Carneran, zapustila stanovanje ter se odpeljala na poset k svojemu zaročniku. Zaročnik lepe tipkarice je stanoval izven Londona v mali leseni hišici ter se preživljal s perutnino in zelenjavu, ki jo je gojil na svojem malem posetvu okrog hišice. Od tega dne je tipkarica izginila in se ni več vrnila k staršem. Policija je preiskovala stvar in na dolgo in široko zasliševala zaročenca. Fotografirani in kolporterji so ga izpraševali o mladi tipkarici ter o njenih navadah. Zaročenec je odgovarjal, da jo je v zadnjem času zalotil z nekim tujim gospodom in da je mogoče, da se odpeljala neznanu kam, dočim je doma lagala, da pojde k zaročniku. Zaročenec je govoril policiji tako prepričljivo, da ga je pustila pri miru. Ves mesec je stavil v časopise poziv, v katerem je pravil: Ako ste živa, javite se, kje ste. Povejte resnico brez ozira na to, kar se vam je dogodilo. Pomislite, da živim kot Robinson in da zbiram denar za najino poroko. Vse je verjelo sleparju. Na policijski je kočno našel uradnik, ki je dvomil v pravilico o neznanu. Začel je zadevo na novo preiskovati in res iztaknil šoferja, ki je priznal, da je tipkarico dovedel do zaročenčevega doma. Policija je nato zaprla sleparja in kopala na njegovem vrtu, kjer so našli telesne ostanke umorjenke.

Gospodarstvo.

Kako nastanejo cene.

Problem cen je veljal vedno za zelo važno, če ne najvažnejše vprašanje vsega narodnega gospodarstva. — Poleg čisto teoretičnega interesa ekonomistov, ki skušajo pojasniti, kako nastanejo cene blaga pri podzvedno nastalem razmerju med posrednimi granami gospodarstva, imamo opraviti v tem slučaju tudi s praktičnim interesom širših slojev prebivalstva, ki je vznemirja zlasti vprašanje, kako naj javni organi regulirajo cene, da bodo padale v primeri z onim nivojem, ki bi ga imele, če bi nastale brez kakršnegakoli javnega vmešavanja. Zanimanje ljudskih mas za cene je naravno zlasti veliko v času težke gospodarske krize in neugodnih življenjskih razmer, v katerih živimo že nad deset let. Jasno je, da si moramo biti najprej na jasnem glede teoretičnega problema cen, če hočemo govoriti o praktičnem pomenu tega gospodarskega mehanizma.

Pri postanku blagovnih cen delujejo dve sili. Prva skuša ustvariti ravnotežje v narodnem gospodarstvu in določiti take cene blaga, ki bi omogočale več ali manj enakomerni dobiček; druga pa deluje proti temu ravnotežju in predstavlja oviro na poti k ustanovitvi enakomernosti v cenah. Do vpliva prvega faktorja pride po takozvanem gospodarskem principu, ki diktira podjetniku uporabo produktivnih sredstev ali izdelkov tam, kjer ima za plaširanje najboljšo izlede. Če gre za gotove vrste blaga, ki je namenjeno za določeni trg, nastanejo pod vplivom tega faktorja cene, pri katerih se razdeli dobiček v raznih panogah industrije enakomerno. Če pa se izdeluje dotično blago v neomejenih količinah, zahteva gospodarski princip cene, ki odgovarja upravnim in drugim stroškom. In res vidimo, da se vsako industrijsko podjetje zelo dobro rentira, če so cene njegovih izdelkov znatno prekoračile produkcijske stroške. Posledica je, da se razširijo ne samo stara podjetja, temveč da se ustanovljajo tudi nova, ki izdelujejo isto blago. Na ta način pridejo na trg večje množice dotičnega blaga, kar ima po zakonu o ponudbi in povpraševanju za posledico padanje cen. Nasprotno pa je vsaka industrija v nevarnosti, da začne propadati, če so padle tržne cene pod produkcijske stroške. Tako industrija se mora omejiti, na trgu je njenih izdelkov čimdalje manj in cene morajo seveda pokačiti. Če pa gre za razdelitev industrijskih izdelkov med razna tržišča, ki so v medsebojni gospodarski zvezi, tedaj povzroči ta gospodarski činitelj dotok blaga na oni trg, kjer je večje povpraševanje in torej tudi višje cene in odtok s trga, kjer je dotičnih izdelkov v izobilju in kjer so torej tudi cene nižje. Tako nastane relativno izenačenje cen gotovega blaga na vseh medsebojno v zvezi stoječih trgov. V tem slučaju so cene konkurenčne.

Kadar pa delujejo tej izenačevalni tendenci nasprotujoči gospodarski činitelji, moramo razlikovati izdelke, ki se lahko producirajo v relativno neomejeni količini od takih, ki so kvantitativno omejeni. Pri tej kategoriji blaga deluje proti izenačevalni tendenci njihova naravna redkost. Če so cene teh izdelkov višje kot produkcijski stroški, ne more nastati tendenca padanja teh cen radi večje ponudbe že zato, ker tega blaga ne moremo izdelovati v večji količini. Tako nastanejo monopolne cene, pri katerih je dobiček večji nego normalni dobiček v dani gospodarski konjunkturi. Gospodarski činitelji, delujoči v tem slučaju proti izenačevalni tendenci, so najrazličnejši. Deloma je nemogoče izdelovati potrebno blago stalno, deloma so krive tehnične ovire, ki onemogočajo ustavitvi organizirano industrijo in začeti drugo, ki bi se bolj rentirala, ali pa imamo opraviti z navado, tradicijami in nepriljubljenostjo danega gospodarskega subjekta, ki je tako navezan na staro industrijo. Tako nastanejo v raznih panogah industrije cene, pri katerih je dobiček ponekod pod, drugod zopet nad normalno. Na polju trgovine deluje proti relativnemu izenačenju cen na različnih trgih v prvi vrsti oddaljenost in nezadostna informiranost o razmerah na dotičnih trgih. Vseled različnih tehničnih ovir ni mogoče pošiljati na trg blaga, po katerem je veliko povpraševanje, nasprotno pa so čisto trgi preplavljeni z blagom, ki ga nihče ne kupuje.

To je v glavnih potezih mehanizem postanka cen. Vsaka politika cen mora dobro poznati ta mehanizem, če noče ustvariti v gospodarstvu življenjsko kaosa in ostati brez moči proti katastrofalnemu skakanju ali padanju cen.

Čeki za plačevanje vozarine. Finančno ministrstvo je začelo akcijo za ustanovitev banke, ki bi izdajala čeke za plačevanje vozarine in carinskih stroškov. Pozneje bi ta banka organizirala plačila tudi pri vseh drugih državnih institucijah v državi.

žavi. Motivi za to organizacijo so v prvi vrsti v tem, da se zniža obtok novčanic in olajšanje poslovanje trgovcev.

—g Ureditev tarifnega vprašanja. Proletni minister Andra Stanič je izjavil za stopnikom centralne industrijskih korporacij, da hoče v najkrajšem času urediti tarifno vprašanje. Obenem s centralno industrijskih korporacij je predlagal prometnemu ministru tudi komercialni oddelek državnih železnic, naj se železniški tarifi izenačijo, kar je v interesu vseh gospodarskih krogov.

—g Za zaščito našega izvoza jale in žilvine. Udrženje trgovcev in industrijalcev v Subotici je nedavno pisмено interveniralo pri ministru trgovine in industrije, da se za izvoz jale in žilvine znižajo železniški tarifi in da se ukine ali vsaj zniža izvozna carina, kajti sicer ti dve panogi našega izvoza ne moreta konkurirati z inozemstvom.

—g Posredstvo med ameriški bankami in angleškimi finančniki. V finančnih krogih so prepričani, da je prišlo po posetu formana, guvernerja »Bank of England« v Newyorku, do sporazuma med ameriški bankami in londonskimi finančniki. Namen sporazuma je skupna akcija za finančiranje industrije v Srednji Evropi.

—g Gospodarski stiki med balkanskimi državami. Pred tremi dnevi je prišel v Beograd bivši grški minister prehrane Djordje Merkuris. Cilj njegovega potovanja po balkanskih državah je razvoj gospodarskih stikov med Jugoslavijo, Rumunijo in Grško. V Beogradu se pogaja Merkuris z odličnimi gospodarskimi činitelji in pričakuje povratka finančnega ministra, s katerim bo obravnaval o gospodarskih problemih.

—g Dividenda Poljske banke 12%. Upravni svet »Bank Polska« predloži običnemu zboru izplačilo 12% dividende za preteklo poslovno leto. Ker se je leto pričelo s 1. majem 1924, bo efektivno izplačano delničarjem 8 zlatih od 100 zlatih nominalne.

—g »Bankarstvo« februarški broj primili smo i nalazimo u njemu sljedeći aktualan sadržaj: Ljubomir St. Kosier: Kapital i kredit naše industrije; S. D. Alexander: Industrija i pitanje kapitala i kredita; Vladimir Arko: O našoj industriji i njezinim kreditnim prilikama; Ing. Amadeo Carmelutti: Naša građevna industrija i nestalica kapitala i kredita; Ing. Emil Stock: Cementna industrija u Dalmaciji; Jacques Reiss: Naša industrija likera i konjice i njezine poteškoće; Konstantin I. Doždić: Naša industrija drva i popotrebna stabilizacija dinara; Dr. Milan Ulmanjski: Naša industrija drva i nestalica kapitala i kredita; Julio Vall: Naša građevna industrija i nestalica kapitala i kredita; Gjoka Curčin: Industrija i kredit; Ing. Milan Marinović: Kriza šumske industrije i njezine posledice na našu narodnu privredu; A. B. Naša drvna industrija i kreditne prilike; Milan Mitlić: Naša trgovina i nestalica kapitala i kredita; Mihovil Nikolić: Tarifni sporazum osiguranja vaučeri društava u Kraljevini SHS; Dr. Gustav Gregorin: Stabilizacija dinara potom uvedbe dvovalute; Dušan Uzelac: Odluka Narodne Banke o maksimiranju interesne stope; Dr. Radoslav Pipić: Revizija donarinih zavodova; Dr. Vldan O. Blagojević: Naša stambena politika i prodženje zakona o stanovima; Ing. Konstantin Cusluković: Marxov kapital; Simo Stanivuković: Kredit za našu industriju te Hronika i drugi informativni materijal. Ekonomsko finansijska revija »Bankarstvo«, izlazi mjesечно na pedeset stranica velikog formata, a godišnja pretplata stoji 200 Din i šalje se Administraciji u Zagreb, Marovska 30.

—g Poljedelske zadruge v Ameriki. Iz Newyorka: Prva zadržiška pisarna je bila ustanovljena leta 1863 in prva organizacija sadjerejcev in zelenjavarjev je bila ustanovljena leta 1878. Leta 1887 sta začeli celovati dve organizaciji žitorejcev in leta 1890 je sledila organizacija živinorejcev. Leta 1900 je po vsej državi obstajalo mnogo tisoč poljedelskih organizacij. Skupno število poljedelskih organizacij v Združenih državah znaša nad 12.000, v katere je vključenih okoli 2.000.000 farmarjev. Po podatkih poljedelskega departementa se je število zadrug povečalo od leta 1915 za 200 %. Tekom zadnjih petih letih so se razvila centralizirana združenja, katerih namen je kombinirati delovanje lokalnih zadrug in enot. Sedaj imamo okoli 50 organizacij te vrste, raztezajočih se po vsej državi. Med temi je 15 velikih združenj: oridrevalcev bombaža, 7 združenj traktorjev in jako mnogo organizacij, obsegujočih vsa država, ki trgujejo z drugimi pridelki. Poljedelski departement, ki je proučeval več kot 10.000 sedaj obstoječih zadrug, poudarja dejstvo, da uspeh v združenstvu se ne more doseči brez moč. Te organizacije, od katerih mnoge obstajajo že 20 let, so tuptam doživljale bridke zkušnje, ali v sled udanega članstva, dobre uprave in dohodnosti svrhe so bile v stanu premagati gospodarske krize, ki se od časa do časa pojavljajo.

—g Mednarodna trgovska konferenca se bo vršila v Rimu sredi meseca aprila tega leta. Udeležnikov bo okoli 300 iz raznih držav.

—g Vzorčni semenj v Bruslu. Belgijski vzorčni semenj se bo vršil od 25. marca do 8. aprila t. l. Semen se od leta do leta ugodno razvija in kaže naraščajočo industrijsko moč. Leta 1920 je imel semen površine 20 tisoč kvadratnih metrov in 1602 razstavilca, lani je bilo površine 42 tisoč kvad. metrov in 2804 razstavilci.

—g Dobave. Vršili se bosta naslednji ofertalni licitaciji: Dne 16. februarja t. l. pri Odlozgu za mornarico v Zemunu glede dobave 10 vagonov pšenične moke (tip 6. novosadske borze). — Dne 20. februarja t. l. pri Intendaturi Dravske divizijske oblasti v Ljubljani glede dobave 14.200 m³ drv. — Predmetna oglasa s natančnejšimi podatki sta v pisarni Trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesnočnom na vpogled.

Boseova teorija o rastlinskih sokih.

Med najvažnejše funkcije rastlinskega organizma spada absorpiranje vode iz zemlje in obtok sokov po vseh organih rastline. Na ta način dobivajo rastline iz zemlje važne anorganične snovi, brez katerih bi ne mogle rasti. Vsak del rastlinskega telesa je preskrbljen tudi z vodo, ki jo listi izločajo. Energija, ki povzroča to izhlapevanje vode, mora biti zelo velika zlasti pri nekaterih eksotičnih rastlinah, ki dosežejo čisto višino 100 metrov. O tem zanimivem pojavu so postavili učenjaki mnogo teorij, ali doslej še nobena ni imela zabeleženega uspeha. Fizikalna razlaga, po kateri naj bi bila gonilna sila kapilariteta ali atmosferski pritisk, je v tem slučaju nezadostna. Tudi Askenasova teorija, ki dokazuje, da je vzrok transpiracije t. i. izhlapevanje vode iz listov, izpodbija okolnost, da se pretakajo sok s hitrostjo 20 m na uro, čeprav ni niti sledu o kakem izhlapevanju. Naravoslovci so začeli domnevati, da igra pri tem procesu glavno vlogo rastlina sama. Pozneje so pripisovali funkcijo pretakanja soka pritisku korenin, toda tudi s tem problem se ni bil rešen.

Sle v novejšem času je pripomogel k pojasnitvi tega polava indijski fiziolog J. Ch. Bose s svojo knjigo »The Physiology of Ascent of Sap«. Bose se je že pred leti pečal s tem problemom, ali takrat njegovi poskusi niso zbudili v znanstvenem svetu nobenega zanimanja. Sled omenjena knjiga je zbudila s svojimi presenetljivimi rezultati splošno pozornost. Bose, bivši profesor fizike na univerzi v Kalkuti, je izdelal več zelo temeljitih fizikalnih metod, s pomočjo katerih je študiral pretakanje sokov in drugih pojavov v rastlinskem življenju. Izmeril je hitrost prehoda rastlinskih sokov iz korenin v deblo in liste ter ugotovil, da je ta proces podvržen istim zunanjim činiteljem, kakor rast in druge fiziološke funkcije živih rastlin, da je potreben za obtok soka gotovi notranji pritisk in zunanja temperatura, in da strupi prav tako ustavijo ta proces, kakor rast in druge funkcije. Prenos vode in sokov torej ni samo fizikalni pojav, nego je rezultat delovanja živega telesa odvisen od istih zunanjih pogojev, kakor celo samo.

Boseu se je tu prvič posreželo jasno dokazati fiziološko podlago transpiracije in drugih pojavov. Učenjak se pa ni zadovoljil samo s konstatcijo tega fakta, nego je eksperimentalno dalje, da dožene kvalitativno in kvantitativno udeležbo žive celice pri tej funkciji. S pomočjo galvanometra je točno izmeril hitrost obtoka sokov med živajo in rastlino v osnovnih življenjskih funkcijah. S tem je dosežen velik napredek v fiziologiji in morda ni daleč čas, ko nam znanost na podlagi Bosevinih zrkličkov pošlasi marsikatero zagotovilo v naravi.

230.229 starih deviz?

Pred vojno je bilo skoraj v vseh državah več moških nego žensk. To je bilo za ženski spol velikega pomena, ker ni bilo nobeno zdravo in normalno razvito dekle v nevarnosti, da ostane stara devica. Vojna je tudi v tem oziru vse izpremenila. Moški so bili na bojišču, kjer so mnogi padli, dočim so se sedle ženske doma. In tako imamo sedaj v Evropi mnogo več žensk nego moških. Nas zmnimo najbolj naša država.

Direkciji državne statistike se je šele zadnje dni posrečilo sestaviti točno statistiko prebivalstva Jugoslavije. Ki izide v kratkem kot posebna knjiga. Naša država šteje 12.017.323 prebivalcev. Moških je 5.893.547, žensk pa 6.123.776, kar pomeni, da imamo v državi 230.229 žensk preveč, če odstojemo slučaje množčenstva. Pri nas vlada načelo enozemstva in to pomeni, da ugetnemo imeti kmalu na tisoče in tisoče starih devic. Mnogo jih je še sedaj, ali to število se lahko še pomnoži, če si naša dekleta ne bodo znala pomagati z izseljevanjem v Hounkonzu ali na otok Mauricijo, kjer je veliko pomanjkanje ženskega spola. Usoda teh 230.229 ogorženih žensk je res kruta, če pomislimo, da so pri nas ženske navezane na pokoli ne le iz moralnih in fizičnih, nego tudi iz materijelnih ozirlov.

Muslimani so srečni, da jim vera dovoljuje množčeno. Pravoslavni in katoliki si dovoljujejo to sami skrivati, ali s tem se ni rečeno, da bi se mogle vse ženske omožiti. Koran dovoljuje množčeno in muslimanski harem so najboljše sredstvo za pobljanje starih devic. Sam turški kalif, ki ga je Kemal paša lani spodil iz Carigrada, je imel stajni harem, v katerem je bilo več sto krasotic. Tudi naši muslimani, med katerimi je začel zadnje čase prevladovati princip enozemstva, bi se lahko sklicevali na statistiko in zopet pospeševali množčeno. Ali nesreča je hotela, da je baš v krajih, kjer žive muslimani, pomanjkanje moških. V Bosni in Hercegovini pride na 1.889.929 prebivalcev 965.894 moških in 924.035 žensk. To pomeni, da bi ostalo 41.889 moških samcev, tudi če bi imel vsak musliman samo eno ženo. In če upoštevamo, da žive mnogi muslimani v množčeno, je jasno, da je v Bosni in Hercegovini število samcev znatno večje, nego po statistiki (41.889).

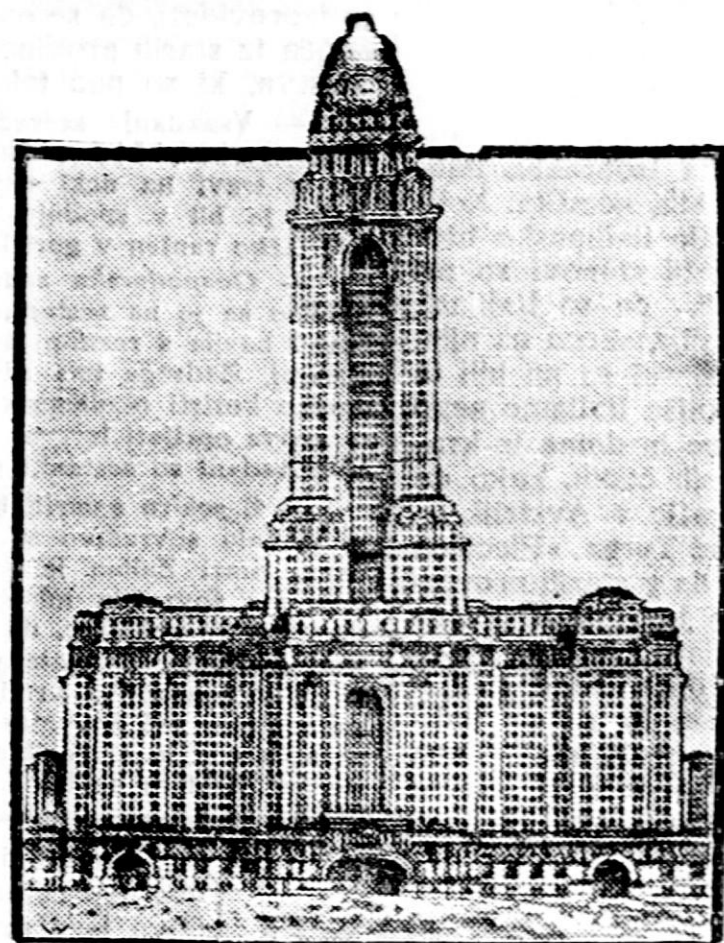
Najbolj občutljivo pomanjkanje moških Srbijanke. V Srbiji pride na 2.655.078 prebivalcev 1.273.167 moških in 1.381.911 žensk. Ostane 108.744 žensk, ki se pri najboljši volji ne morejo omožiti. Tudi če bi se poročil vsak moški, bi ostala vsaka 15. nevesta na cedilu. Ker se pa ne poroči najmanj tretjina moških, mora ostati približno vsako deseto dekle stara devica. Na Hrvaškem je položaj ugodnejši. Tam pride na 2.739.593 prebivalcev 1.344.440 moških in 1.405.050 žensk, tako da je samo 60.507 žensk odveč. V Sloveniji je število starih devic 49.174, v

To in ono.

Vojvodini 33.413, v Dalmaciji 3405, v Crni gori pa samo 613.

Vsi veliki socialni problemi se razvijajo več ali manj po naravnih zakonih brez sodelovanja človeške družbe. Filozofi in socialni teoretiki pripravljajo samo naravno pot rešitve. Posledice dejstva, da je žensk po vojni mnogo več nego moških, vidimo povsod. Na ulici, po raznih lokalih, kavarnah, barih itd. Moralisti se pritožujejo, da smo zašli v moralno močvirje. Ali statistika prebivalstva jasno govori, da drugače tudi ne more biti, ker bi moralo v tem slučaju 230.228 naših žensk v samostan. A kdo more

odrekati ženski pravico do življenja? Moški gotovo ne, ker so vsi njihovi moralni nauki samo pretveza, figovo pero, pod katerim se skriva neprimerno večja nemoralnost, nego jo vidimo pri ženskah. Sicer pa nas uči tudi zgodovina, da je človeška družba moralno propadala tem bolj, čim več je bilo žensk. Med ostalimi evropskimi narodi smo torej tudi Jugoslovenci v nevarnosti, da se začne naše družabno življenje sistematično razkrajati. Če si ogledamo razmere na kmetih, kjer je bilo ljudstvo pred vojno na visoki moralni stopnji, danes pa se prav malo razlikuje od meščanskih krogov, vidimo zelo nerazveseljivo sliko. Tu je poklicana država, da prepreči s pametno socialno zakonodajo proces demoralizacije in propadanja naše družbe.

NEBOČIČNIK V RIMU. Tudi sveto mesto o dobi v kratkem ogramno slavno, stično ameriškim nebočičnikom. Na sliki vidimo načrt bodočega nebočičnika, ki bo največja poslopje v Evropi.

O maskerahad.

Predpustne slavnosti so stare. Svoj izvor imajo v poganskih bakanalijah, s katerimi so stari Rimljani pozdravljali prihod pomladi. Zato je postala dežela našavnejših in najburnejših karnevalov Italija in šele odtod se je ta navada razširila proti severu. Pusta mislo praznovali v vseh časih enako, vendar pa vidimo vedno in povsod isto tendenco. Človek se hoče veseliti in uživati na račun 40 dnevnega posta, da bi bil potem vredno dostil pokoro. In res, čemu bi se človek postil in nosil na glavi penel, če se ni predpustom pošteno napeljal? V premožnejših slojih so se pričele predpustne in pustne svečanosti v starih časih takoj po svetih Treh kraljih. Za veselice, ples in karnevale je bil določen ves teden pred pepelnico sredo.

Tudi maskiranje obraza in maske sploh izvirajo iz poganskih svečanosti. Stara arabska beseda mascharah pomeni nekaj, kar je za smeh. V stari Grški pa se je razvila maska drugače in je postala bistveni del grške tragedije, čije postanek je v tesni zvezi z bakanalijami. Noša majhnih mask, pokrivajočih zgornji del obraza tako, kakor je v navadi sedaj na maskerahad, je prišlo k nam iz Benetk, kjer so ljudje sploh radi hodili na plesne maskirani tudi če ni bil predpust.

V naši dobi splošne dekadence so izgubili tudi karnevali svoj pomen. Tudi znameniti karneval v Nizzi, ki je pa preračunan na žepne tujce, se že začelja opuščati. Pri nas se je omejevalo maskerahadno veselje vedno samo na ples, ki imajo svoj opredeljeni značaj, po katerem je treba izbirati tudi kostume. Žal se običnosto tečinoma tega ne drži in tako vidimo na maskerahad strašiti najrazličnejše ciganke in zamorke, ki spadajo kvečjemu v muzej, ne pa na ples. Nemogoče je namreč hoteli originalno masko in se bati prevelikih stroškov. Kustum je treba prilagoditi plesu in dotični družbi. Kdor hoče meti uspeh, si mora izmisliti precej originalno in fantastično masko, ki pa ne predstavlja gotovega tipa, rase ali stanu. Maskirani se je treba tako, da dosežemo pravi cilj maskerade — postaviti eno noč na glavo vse skrb, predhodke in obzire vsakdanjega življenja. Maskerade so zato, da se eno noč nemoteno, če treba tudi nebrzdano veselimo in zabavamo.

O dežniku.

Če je vreme lepo in suho, niti ne vemo, da smo na cesti. Ali v letu je žal mnogo deževnih dni in ob takih dnevih so ulice polne dežnikov. Kamor pogledaš ali stopiš, povsod si v nevarnosti, da ti pomoli kdo pod nos dežnik in zblie z glave klobuk. Ženska si zna vedno pomagati. Tudi v največjem dežju in blatu spravi pod svoj krasni dežnik tistega, ki ga ljubi. Pod dežnikom kaj radi kramljajo zaljubljeni parčki, a vendar je ta streha za žensko prava nesreča, ker ne vidi izpod nje ne svoje toalete, ne nožice. Ženske pa niso srečne, če se ne morejo neprestano ogledovati. Včasih je z dežniki združeno tudi veselje. V dežju vidite na promenadi prizore, da nikoli tega. Tu stoji dama z elegantnim dežnikom, pa ji curlija voda po hrbtu ali kolenih, ker je streha premajhna, tam zopet stiska druga dama svoj dežnik tako skrbno na glavo, da ne več, ali ima na glavi klobuk ali dežnik.

Nositi dežnik ni tako enostavno. To je stvar okusa in če stisne modna ženska v roke dežnik ali solčnik, mora ravnati z njim tako fino in spretno, kakor s pahlačco. Dežnik ni pendrek naših stražnikov, niti turistovska palica, temveč last elegantne dame, ki se mora tega tudi zavedati. Krasni in moderni dežniki morajo biti po barvi v skladu z obleko, sicer je znanost dame kličeta. Pred desetimi leti so bili v modi

večji dežniki na dolgih, tenkih ročajih. Zdaj so te damske strehe natakajene na nekaj kratkega in debelega, kar bi smatral astronom za daljnogled. Umetniško je lahko ta reč strašno neokusna, lahko je enostavna glavica sfinge, kača, žaba ali pes, kar hoče te in kakršnokoli barvo si izmisli. In če hočejo naše dame vedeti, kako se nosi dežnik, jim priporočamo, naj se pogledajo v zrcalo. Samo pod pazduho ga nikar ne nosite, da vas kdo ne zamenja s kompasom, ki kaže na sever in jug. Najbolje je, če se dežnik pri dami na prvi pogled niti ne opazi.

Kralj in pisatelj.

Poročilo smo že, da se je vnel med španskim pisateljem Blascom Ibanezom in španskim kraljem hud boj. Ta boj bi bil seveda nemogoč, če bi Ibanez ne živel v Parizu, kamor ne sega oblast njegovega visokega protivnika. Ibanez je nastopil odkrito proti diktaturi generala Primo de Riveri. V Parizu je izdal brošuro proti kralju Alfonsozu pod naslovom »Kralj Alfonz demaskiran«. Knjiga je vzbudila splošno pozornost. Nekateri jo odobravajo, drugi ostro obsolajo. Francoska vlada je uvedla proti pisatelju kazensko postopanje na temelju obstoječih zakonov. V obeh taborih je začelo še bolj vreti. Celotni kralj Alfonz se je izneveril svojemu vladarskemu dostojanstvu ter nastopil v Cordovi na nekem banketu v zaščito svoje osebnosti. Govoril je o sebi kot človeku, ki je vedno vladal v interesu ljudskih mas. Ostro je kritiziral Ibanezov nastop in izrazil upanje, da Bog razsvetli temu zagrizenemu sovražniku um.

Ta nenavadni dvoboj se nadaljuje. Blasco Ibanec odgovarja na kraljeve očitke v ameriških listih. On pravi, da nikoli ni razžalil španskih častnikov, pač pa je naglašal brezplodno hrabrost armade in obžaloval smrt 25.000 vojakov, čijih žrtve niso priniseli nobene koristi. Kar se tiče kraljevega očitka, da on ni dal niti kaplje krvi za svojo domovino, pravi pisatelj, da sovražnik ni nikoli potencial španske zemlje, odkar je on sposoben nositi orožje. Slednjič izjavlja, da nima nihče pravice zahtevati od njega, naj brani s svojim perom nekaj, kar smatra za slabo in da ne more peti slavošpevov diktatorskemu režimu, ki ga mora prenašati njegova domovina.

V Španiji se nadaljujejo povodom tega konflikta manifestacije za kralja. Zadnji četrtak so se pričele v Madridu posebne svečanosti na čast kralja Alfonza. Njegovi pristaši so priredili velik banket ter povabili 10.000 kmetov. Kralja so odlikovali s tem, da so ga vse občine izvolile za častnega občana.

Prvotno si je hotela španska vlada pomagati iz zadrege na ta način, da zvali Ibaneza v Madrid. Ali pisatelj ni šel na to limanice in je predlog o povratku v domovino odločno odklonil. Zato so ogorčeni Španci poklicali na pomoč zaprašene francoske zakone. Francija ima zakon iz l. 1882, ki predvideva zaporno kazen od 1. meseca do 1 leta in denarno globo v znesku 1500 frankov za dotičnega, ki javno napada tujega vladarja. In tako je španski poslanik v Parizu na podlagi tega zakona vložil tožbo proti Ibanezu, ki se je umaknil zadnje dni v Južno Francijo. Francoska vlada je v zelo delikatnem položaju. Blasco Ibanec je med svetovno vojno mnogo pripomogel k zmagi zavezniškega orožja, ker je neprestano agitiral za zavezniške države. Sedaj živi kot politični begunec v Franciji in simpatizira z levimi strankami, ki so na krmilu. Socialistični poslanec Paul Lafcau namerava interperirati v zadnji Ibanez v parlamentu.

Julijska krajina.

— Avstrijsko italijanstvo. V Primorju je bilo že skozi stoletja nekaj italijanskega življa, tako zlasti ob istrskem obrežju, v Trstu in v Gorici. Ako bi se bile stvari normalno razvile, bi bilo to italijanstvo upadalo, ali avstrijska politika ob Adriji je tlačila jugoslovence k tlom in gojila še širila italijanstvo, katero se je vedno bolj zajedalo v jugoslovensko ljudstvo. »Šklaf« je bil zaničevan, »Italijan« pa je dosegel pri politični, deželni, mestni in obrtni oblasti z lahkoto, kar je hotel. Tako je rastlo italijanstvo posebno v Trstu in se množilo z odpadniki iz našega ljudstva. Kakšno pa je današnje italijanstvo v Primorju? Nič se ne motimo, ako rečemo, da je 80 odstotkov Italijanov jugoslovence in le 20 odstotkov čiste italijanske krvi. Predvojna izobrazba italijanske inteligence je bila nemška. Količino pa jih je, ki poznajo italijansko literaturo? Srednji in nižji stanovi so pri demonstracijah kričali, da so Italijani, ali sicer ni bilo nič italijanskega na njih, izobrazba neznatna. Besni so pa bili in hoteli so veljati za boljše Italijane nego pravi, oni puro sangue in doma iz krajevstva, ki so se včasih čudili, kako da so divji ti njihovi bratje v Avstriji. — Ali poturica je hujši od Turka. »Piccolu« ne gre v glavo, kako da v starih provincah še vedno rabijo ime »avstrijske« za primorskega Italijana, katero zveni kot psovka, in hoče dopovedati Italijanom v starih provincah, da so vsi Italijani enaki in ni razlike med njimi. Tega pa jim ne bo mogel dopovedati, ker se

razlika občuti pri vsakem stiku med njimi. Primorski Italijan je plod avstrijske politike in šole, dočim je oni iz starega kraljevstva vzrastel v italijanski kulturi in italijanskemu duhu. To je neizpodbitno. V Primorju se šele pričinja italijansko izobraževanje in prihodnja italijanska generacija iz Julijske krajine bo mogoče veljala v starih provincah za bolj italijansko nego sedanja. Potem pa je tudi v dialektih taka razlika, da se Tržačan in Italijan z juga ne moreta pogovoriti med seboj. Je že verjetno, da ni ljubo Italijanom v Primorju, ako jih oni iz kraljevstva psujejo z »avstrijske«, toda ako pomislijo na svojo preteklost in na svoj rodni izvor, morajo izprevideti, da se opira sodba, prihajajoča iz starih provinc, na zgodovinska dejstva, ki so pač taka, kakršna so!

— Vskandanja nesreča. 15letni deček Fran Golobčič v Gorenji vasi je zadel v travo na neki eksplozivni predmet. Zadel je bil v spodnje dele telesa. Sedaj leži težko ranjen v goriški bolnišnici.

— Gospodarska zadruga za goriško okolico se je na sestanku načelstva in odborov bavila s raznimi svojimi nujnimi zadevami. Zadruga ima zastopati vse gospodarske koristi okoliških kmetovalcev in se znova oprijeti iznova, kakor pred vojno. Napovedani so sestanki po okolici.

— S sekro usmrtil brata. V Ricmanjih je vladalo sovraštvo v družini Ivana Zuljana. Stari Zuljan in starejši njegov sin Ivan sta sovražila mlajšega 21letnega Josipa, ker je zahteval, da mu mora oče odšteti dedščino, do katere ima pravico. Ko se je v ponedeljek vrnil Josip od dela iz ladjedelnice pri Sv. Marku domov, sta ga napadla oče in starejši sin. Ivan je zavihtel nad bratom sekro in Josip se je pod

udarcom zgrudil na tla in obležal mrtel. Potem sta ga oče in starejši sin pahnila na cesto. Orožniki so aretirali oba, očeta Ivana Zuljana in sina Ivana. Dogodek je prešel vse prebivalstvo.

— Vlak je povozil pri Podbrdu 23letnega Nikolaja Dakskoblerja. Prerezal ga je na dva dela. Bila je megla in tema, ko je šel nesrečnejši po progi.

Skolstvo.

— Sokol I. priredi v soboto dne 14. februarja v dvorani Kazine veliki ples. Dostojne maske dobrodošle. Sodeluje društveni salonski orkester. Modernih plesov ter valčkov bo dovolj. Odbor. 3/6/n

— Sokolsko gledališče v Rodovljici pripravi v nedeljo dne 8. t. m. ob 20. uri zabavno življensko komedijo »Zemlja«, ki je vzeta iz kmetakega življenja. Da se bo mogla ta večerna predstava pravočasno končati, prosimo cenj. občinstvo točnega prihoda. 305/n

Turistika in sport.

Nov svetovni rekord šahovskega mojstra Alješina.

Ruski šahovski mojster Alješin je dne 3. t. m. v Parizu postavil nov svetovni rekord v slepih partijah. Igral je v dvorani »Petit Parisien« proti 28 nasprotnikom, ne da bi si ogledal desko. Alješin je dobil 22 partij, izgubil 3, remis pa so ostale 3. Turnir je trajal od 10 jutraj do 23.

— Nedeljske nogometne tekme. Društvo W. A. C. — Admira 6 : 1, Vienna — Simmering 6 : 1, Amateure — Wacker 3 : 1, Slovan — Rudolfshtet 2 : 2, Hertha — Floridsdorfer 1 : 0. V ponedeljek: Admira — Vienna 4 : 1, Simmering — W. A. C. 2 : 2. — izmski pokal si je priporil W. A. C.

— Praška Slavija je igrala v Nürnbergu proti I. F. C. Nürnberg in zmagala z 1 : 0.

— Praški D. F. C. je v nedeljo izgubil proti Wackru (München) v razmerju 1 : 3, v ponedeljek pa so Pražani zmagali na Sp. und Turnvereinu 1860 s 5 : 2.

— Anglija: Tottenham — Bolton Wanderers 1 : 1, Liverpool — Bristol City 1 : 0, Westham U. — RottForest 2 : 0, Sunderland — Everton 0 : 0, Bradford City — Barnsley 3 : 0, Sheffield U. — Sheffield Wednesday 3 : 2, Cardiff City — Fulham 1 : 0, Birmingham — Stohport County 1 : 0, Rotts County — Nordick City 4 : 0, Westbromwich Albion — Preston Nord End 2 : 0, Chouth Shield — Brayton 3 : 0, H. H. City — Christal Palace 3 : 2, Aston Villa — Swansca Town 3 : 1, Newcastle U. — Leicester City 2 : 2.

— Svetovno damsko prvenstvo v umetnem drsanju, ki se je vršilo v Dawosu, je odnesla D. najzanka Herma Jaroš-Szabo; druga je bila ga. Brockhöfft iz Berlina. Rezultati so bili naslednji: 1. Jaroš-Szabo (Dunaj) mestna številka 6, 339 točk; 2. gospa Brockhöfft (Berlin) mestna številka 9, 318 točk; 3. gdč. Büchel (Berlin) mestna št. 18, 265 točk; 4. Shaw (Anglija), m. št. 20, 253 točk; 5. Muckelt (Anglija) m. št. 22, 256.

— Planinski Vestnik. prinaša v drugi številki tole vsebino: dr. Klement Jug: Plezalne ture v Kamniških-Savinskih Alpah, Janko Mlakar: Hochalmspitze. — Ivan Kogovšek: Se nekaj imenoslovja. — I. M.: Vuzenica in legenda o cerkvici sv. Marije na Kamnu. — Kotiček: Vsi Sveti pod triglavsko severno steno, Darinka. Onzor: B. Gusič: Medvednica (planinski vodič), R. Badjura. — Društvene vesti: Zbor delegatov, Posavske podružnice SPD občni zbor. — Vozne olajšave. — Preled poseta planinskih koč SFD v letu 1924. Planine v letošnji zimi in njih poset. — Naše slike: Planica z Jalovcem. — Koča na Korošici. — Dedec.

Darila.

— Družba Sv. Cirila in Metoda je prejela od moške Ciril-Metodove podružnice v Krškem znesek Din 252.50, kateri je bil nabran na poslovnem večeru g. dr. Jan'a Rajarja ob priliki njegove preselitve v Maribor. — Vsem darovalcem iskrena hvala!

Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani je prejela meseca januarja 1925 sledeče prispevke, in sicer:

I. Podružnice: Ribnica, m., 134.50 Din; Ribnica, ž., 149.50 Din; Laško 279 — Din; Mozirje, ž., 210. — Din; Ptuj, m., 110.25 Din; Šmarje potok 36. — Din; Trebnje 1236 Din; Šmarje pri Jelšah 400 Din; Velike Lašče 894. — Din; Hoče 300 Din; Cerknica 981.25 dinarjev; Krško, m., 252.50 Din; Novo mesto, ž., 854. — Din; Ljubljana: šentpetr'ska, ž., 456. — Din; šentpetr'ska, m., 40 Din; I. mestna ženska 6 Din; skupaj 6349 Din.

II. Načelniki: Podružnica Velike Lašče 107.15 Din.

III. Odborniki: Moška podružnica Ptuj 50 Din; dr. Viljo Maver, Kočevje, 50 Din; Odborniki in odbornice šentpetr'skih C. M. podružnic v Ljubljani 1000 Din; skupaj 1100 Din.

IV. Ranni prispevki: Neimenovan, Ljubljana, 4 Din; Kolinska tovarna, Ljubljana, 250 Din; Ginecz Karel, Genterovci, 50 Din; dr. V. Maver, Kočevje, 50 Din; A. Sarabon, Ljubljana, 50 Din; Slovenski Narod, Ljubljana, 50 Din; Neimenovan, Ljubljana, 2000 Din; Zdravko in Klementina Vovčina, Ljubljana, ob zlati poroki Din 100. —; skupaj 2554 Din. — Vsota vseh prispevkov 10.120.15 Din.

Glavni urednik:
RASTO PUSTOSLEMSEK.
Odgovorni urednik:
VLADIMIR KAPUS

Ed. Rice Burroughs:

59

„Tarzanov sin“

Korak je sicer videl, kako je ta mož hodil pod drevesom, toda ni se zmenil zanj. Bil je žalostno zamišljen v dejstvo, da Meriema ni prišla, da je izginila in da je najbrže nikdar več ne zazre. Opazoval je, kako ta visokopostavni mož ogleduje okolico in svojim ljudem daje znamenja. Videl je, da je s svojim spremstvom krenil proti severu, kjer se je razprostiralo nekdanje taborišče Hansonovo. Toda Korak se za vse to ni dosti brigal. Sele čez nekako uro po odhodu tega belokocha se je zavedel, vstal in izginil v džunglo in počasi stopal proti zapadu. Glavo je imel naslonjeno in hrbet sključen v gube, kakor starec, katerega so upognila dolga leta in neizmerno gorje.

Morison Baynes in njegov črni spremljevalec sta s težavo prodirala skozi gosto grmičevje in bila dostikrat celo prisiljena hoditi peš, ker so se veje dreves sklanjale prav do tal in onemogočale vsako ježo na konjih.

Črnci je hodil po kolikor mogoče najkrajših potih, ki niso bile prikladne za jezdece. Že po enodnevni ježi je bil Baynesov konj tako utrujen in izmučen, da ni mogel z njim nadaljevati poti, zato je bil prisiljen ga ustreliti, sam pa hoditi peš.

Na dolgih in žalostnih potih je Morison Baynes neprestano premišljal o usodi Merieme in njegova jeza proti Skandinavcu je bila vedno strastnejša. Toda, ko se je zavedel, da je njeno usodo zakrivil pravzaprav sam in da je tudi on imel z njo slabe namene, se je umiril. Ako bi Meriema ušla Hansonu, bi padla v njegove roke, ki niso bile prav nič čisteje.

Morisonu Baynesu je Meriema postajala čim dalje bolj draga in ljuba. Prvič v svojem življenju jo je začel primerjati z drugimi ženskami iz družbe, v kateri je občeval, z ženskami, ki so po družabnem stališču bile visoko nad njo. V svojem srcu je ugotovil, da ta neznana arabska deklica, brez sorodnikov in roditeljev in brez premoženja daleko nadkriljuje ženske njegove družbe s svojo krasoto, naravno mikavnostjo in plemenitostjo. Ob tej zavesti je Morison Baynes pričel sovražiti samega sebe in je na tihem preklinjal svoje umazano in sramotno dejanje, ko jo je spravil v tako nesrečo.

Morisona Baynesa so mučili težki občutki in polagoma se je njegova nečista ljubezen do Merieme spreminjala v plemenito ljubezen, za katero bi bil pripravljen prenesti največje žrtve. Ko je tako s trudom in težavami prodiral po neznanih tujih krajih, proti neznanim ciljem, je v njegovi notranjosti vzplamtela želja, da jo reši, ali, ako bi to ne bilo več mogoče, da se vsaj maščuje nad onim, ki ji je prizadejal največje gorje.

Morison Baynes je bil vzgojen v razkošju in udobnosti, zato je posebno težko občutil sedanje telesne in duševne muke. Trnje in grmičevje je raztrgalo njegovo obleko in njegovo telo in zlasti obraz je bil spraskan in pokrit s strnjeno krvjo. Noge so mu zatekle in postajale čimdalje bolj utrujene. Toda kljub temu je svojeja črna spremljevalca bodril k hitrejšim korakom. Od utrujenosti se je opotekal, kakor pijana opica.

Le hrepenenje po maščevanju ga je držalo na nogah. Hotel je pretrpeti najhujše muke in pomajkanje, da si tako prostovoljno naloži kazen, ki jo je zaslužil z zločinskimi dejanji nad nedolžnim ženskim bitjem. Izgubljal je upanje, da bi jo mogel še rešiti.

»Pozno! Prepozno!« mu je neprestano brnelo v ušesih in kakor grozna godba spremljalo njegove misli. »Prepozno, da bi jo mogel rešiti, toda še vedno ni prepozno, da se maščujem.«

Te misli so mu dajale silo in moč, da je brez odpočitka vztrajal na dolgi, težki poti. Le v noči je počival. Velikokrat se je zgodilo, da je svojemu črnemu spremljevalcu moral zagroziti s smrtjo, ker se je branil nadaljevati pot in se hotel odpočiti, ker je bil neizmerno utrujen. Mladenič je bil popolnoma zbehan. Ni mogel razumeti te nenavadne spremembe, ki se je pokazala v Angležu, ki se je preje vedno pričel tresti in kazati neizmeren strah, kadar je nastopila noč. Zanj je bilo to kratkoma nerazumljivo. Misli je že na to, ka-

ko bi se znebil tega svojega novega, strašnega neusmiljenega gospodarja, iskal je samo ugodne prilike za to. To pa je seveda zapazil tudi Morison Baynes in radi tega ga ni pustil nikdar izpred oči. Po noči je spal tesno poleg njega.

V Morisonu Baynesu je v teku 24 ur nastopila nenavadna izprememba. Mirno je lahko počival v sredi najbolj divje džungle v družbi enega samega črnca. Ta izprememba je bila tudi vzrok, da se ni prav nič sramoval snati tesno poleg črnca, ki je nekam čudno smrdel, kar mu je bilo preje posebno zoprno.

Nekega jutra je začutil po svojem telesu velike bolečine, bil je skoraj ohromel. Toda kljub temu je bil pripravljen z novo energijo in kolikor mogoče hitro nadaljevati zasledovanje Hansonu. Živila sta se od mesa divjačine, ki jo je Baynes po poti nastrelil. Ustavljala sta se ob vodi in zaživljala skromno hrano. Brez odpočitka sta takoj nadaljevala pot.

V tem času pa je Korak hodil proti zapadu, dokler končno ni prišel na sled slona Tantorja, ki se je kopal v globoki vodi sredi najgostejše džungle. Koraka je to dejstvo silno razveselilo, ker je dobil za svoje daljše potovanje dobrega družabnika. Tantor ga je s svojim rilcem nežno objel, vzdignil in mirno položil na svoj hrbet, na katerem je Korak z neverjetno hitrostjo prepotoval že dolga pota.

Makulturni papir

à Din 6.— se prodaja v

upravi „Slovenskega Naroda“.

Hrastova stabla

(stoletja) 32

z vsako količino kupujemo. Osnovne ponude, možnost ogleda

in sumi, udaljenost od stanice javi na:

Zagreb — poštanski pretinac br. 162

V krvi leži naše zdravje.

Človeški organizem se lahko primerja s strojem. Ako stoji ne čistim redno vseh rešitosti usodi in redno ne mažemo, nastane v rogozu zastoj. V tem slučaju so usodna nečistosti nepredelani produkti prebave, kateri se morajo izločiti skozi čreva in moč.

Kri osvežiti

moremo samo tako strupa svobodna sredstva, ki na ugoden in popolnoma neškodljiv način pospešujejo prebavo hrane, dvigajo cirkulacijo krvi in na ta način preprečujejo posledice slabotnega pretoka krvi, kot: zaprtje, poltast prask krvi v glavo, hemeroid, protin, zbadanje v koscih, nečistost kože in razdraženost živcev ter povolno uplivanje na zdravje.

Vsakemu nudimo priložnost, da se popolnoma brezplačno prepiše, kako je to mogoče.

Zahtevajte moje najnoveše delo

MENSCHEN-LIEBE (Ljubezen do človeštva).

Pišite takoj na naslov:

Ernest Pasternack, Berlin S. O.

Michaelkirchplatz 13, A. L. 142. 355

J. Stjepušin

= Sisak =

prokurista

nabojna kamure, kice,

parture i ostale

potrebštine za

sva glazbala.

21 L

Nudim lasne obroke

vpletke (kile), barvanje las z

„L. Oreal Hair“

M. PODKRAJŠEK,

rični za dame in gospode.

Sv. Petra cesta 32 1965

Za staro in mlado

= dobite vse knjige =

mladinske pravljice in legende, za malčke velike izbove slikanic z domačimi in tujimi živalmi ter razne romane in povesti za odrasle v veliki izbiri v

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

Mali oglas, ki stoji na v nedeljskem izdanku, vsebuje vsebino 50 ar. Najmanjši znesek Din 5.

MALI OGLASI

Zemstvo, dopisovanje ter oglasni prostor za vsebino 50 ar. Najmanjši znesek Din 10

Prodaj

Proda se

zelo poceni rabljena, kompletna spalna soba. Je iz orohovega lesa. Naslov povz. uprava Slov. Naroda. 251

„Wanderer“

visokoznačeno najnoviješega tipa, skoraj nov, se ugodno prodaja. Naslov povz. uprava Slov. Naroda. 350

Službe

Uračnik,

več vseh plasiranih del, slovenske, nemške, srbohrvaščine, deloma ruske in angleščine — z državnim računskim izpitom, 6 1/2 letno prakso v računski službi — želi za popoldnevno mesto, kot pomočnik. — Ponudbe pod »Praha/352« na upr. »Slov. Naroda«.

Gospodična,

želi stalnega mesta kot perfektna slovenska in nemška korespondentka, knjigovodkinja ali slovenska stenografinja pri kakem podjetju, notarju ali kaj aličnega. — Ponudbe pod »Luzirienost 356« na upravo »Slovenskega Naroda«.

RIBJE OLJE

pristno norveško

in celotno steno in steno

priloga 133 T

lekarstva dr. E. Piccoli

LJUBLJANA

Dunajska cesta

—

—

—

—

—

Dva vzjena

za kovaško obrt — potrebuje za takoj. Anton Čelik, kovač, Ra. dohova vas 27, št. Vid pri Stični. 353

Učence,

zdravca, z dobrimi spric. Čevali meščanske šole — sprejme trgovce na Stariškem. Hrana in stanovanje v hiši. — Ponudbe pod »Dobro računsko 314« na upravo »Slovenskega Naroda«.

Vrtnar

z večletno prakso, neoznjen, srednje starosti, trezen in maljiv — išče službo. Nastop takoj ali 15. — Cenj. ponudbe na upravo »Slov. Naroda« z oznako plače pod »Vrtnar/347«.

Gospodična,

želi stalnega mesta kot perfektna slovenska in nemška korespondentka, knjigovodkinja ali slovenska stenografinja pri kakem podjetju, notarju ali kaj aličnega. — Ponudbe pod »Luzirienost 356« na upravo »Slovenskega Naroda«.

Ku m

zdravih i čistih — trebam jedan vagon. — Brzjava na ponudba na adresu: Jan Student, Staro Petrovsko, Slavonija. 346

Kruvnih jabuka

zdravih i čistih — trebam jedan vagon. — Brzjava na ponudba na adresu: Jan Student, Staro Petrovsko, Slavonija. 346

Premogovnik

v Sloveniji išče zmog. ga. samostalnega OBRA. TOVODJO, kateri lahko prevzame odgovornost za samostojno obratovanje in zvišanje produkcije. — Samo energični in znanstveni naj se zgledajo do 15. februarja pod »Obraztovodja/354« na upravo »Slov. Naroda«.

Lisičje kože

in drugih divjačin — kupnjo vedno D. Zdravč. trgovina usnja, Ljubljana, Florijanska ulica št. 9 10/L

Posojila

Iščem posojilo

Din 20.000 za dobo enega leta proti dobri obresti. Oseba, ki da posojilo, se tudi brezp. lahko izuči dobro idoto obrt. — Ponudbe na upravo »Slovenskega Naroda« pod »Dobro za služek 100/357«.

Škoki

Trgovski lokal

na prometni cesti v Ljubljani se išče za ta o. ali noznej. — Ponudbe pod »Prometna cesta/338« na upravo »Slov. Naroda«.

Ku m

zdravih i čistih — trebam jedan vagon. — Brzjava na ponudba na adresu: Jan Student, Staro Petrovsko, Slavonija. 346

Kruvnih jabuka

zdravih i čistih — trebam jedan vagon. — Brzjava na ponudba na adresu: Jan Student, Staro Petrovsko, Slavonija. 346

Premogovnik

v Sloveniji išče zmog. ga. samostalnega OBRA. TOVODJO, kateri lahko prevzame odgovornost za samostojno obratovanje in zvišanje produkcije. — Samo energični in znanstveni naj se zgledajo do 15. februarja pod »Obraztovodja/354« na upravo »Slov. Naroda«.

Lisičje kože

in drugih divjačin — kupnjo vedno D. Zdravč. trgovina usnja, Ljubljana, Florijanska ulica št. 9 10/L

Posojila

Iščem posojilo

Din 20.000 za dobo enega leta proti dobri obresti. Oseba, ki da posojilo, se tudi brezp. lahko izuči dobro idoto obrt. — Ponudbe na upravo »Slovenskega Naroda« pod »Dobro za služek 100/357«.